

HÉTFŐI NAPLO

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Évi díj ..... 100.000 K
Félévi ..... 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
4 dinár. Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rökk Szilárd ucca 3. szám

Telefón: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-33

XV. évfolyam

Budapest, 1924 október 27

40. szám

Francaország a jövő héten ismeri el a szovjetet

Párizs, október 26.

Mint a *Matin* írja, a jövő héten küldik el Párizsból a szovjetkormány de jure-elismeréséről szóló üzenetét Moszkvába. Valószínű, hogy a szovjetkormány, amelynek már puhatólították, az elismerési formulát elfogadja és haladéktalanul elküldi képviselőjét Párizsba, hogy megkezdje a szükséges tárgyalásokat. De Monzie valószínűleg hajlandó lesz közreműködni az értekezések első fázisában, de a moszkvai követség vezetését valószínűleg nem vállalja.

A szovjetkormány részéről közlik, hogy a Berlinben és Londonban követelt eljárással szemben Párizsba csak kisebb, szakértő személyeket fogna küldeni.

Csalás és sikkasztás miatt keresnek egy színházigazgatót

A főkapitányságra több feljelentés érkezett, melyekben a feljelentők elóadták, hogy egy magát *Gál Dezső* színésznek nevező egyén értékes képeket és műtárgyakat vett át az azal az ürüggyel, hogy előkelő összejövetelén részt kíván venni. A feljelentések közötti révén igen jó árban el tudja adni. A hiszékeny emberek, kiket *Gál Dezső* jó fellépése meggyőztet, azt is adtak neki több értékes, műbesszi tárgyat. *Gál* azonban az átvétel után többé nem jelentkezett, mire megbízói feljelentést tettek ellene.

Mikor a tolvajt meglopja a „koilegája“

Rövid idővel ezelőtt a terézköri Edison-kávéház tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy rakáraból eltűnt több millió értékű asztalnémet. A rendőrség megindította a nyomozást és néhány nap alatt sikerült a Telesi téren elfogni egy foglalkozás nélküli egyént, aki háromszáz darab vadonatúj szalvétát akart eladni. A detektívnek előállították az illetőt, aki bevallotta, hogy a szalvétákat *Drobnýk Lajos* étermi segédmunkástól kapta eladásra. A rendőrség most már *Drobnýk*ot akarta elfogni, ami azonban nem sikerült, mert a *Drobnýk*ok megszéket vettek a drobnýk és Romániába szökött.

Néhány nappal ezelőtt a rendőrség bizalmas uton értesült, hogy *Drobnýk Lajos* Budapestben tartózkodik. A *Pettendy*-csoporthoz tartozó detektív előállították *Drobnýk*ot, aki eleinte tagadott, de hosszabb faggatás után beismerte, hogy az Edison kávéházban ő követte el a sokmillió lopást. *Vallomása során* eladta, hogy az asztalnémetek tulajdonképpen nem is ő lopta, hanem egy ízben mikor a kávéház pincéjében dolgozott, a fa alá éreztve találta azokat.

Szterényi-Kónyi afférje az Angol-Magyar Bank ülésén

Részletek az Angol-Magyar és Lloyd Bank tranzakciójának kulisszái mögött — Miért vonult ki Károlyi Imre gróf több társával az igazgatóságból — Az első attak, melyet békésen intéztek el — A kellemetlen hanghordozás és a feltétlen tisztelet

Az afférnek csak lovagias vonatkozású része intéződött el

Az Angol-Magyar Bank és a Lloyd Banknak a közel múltban végrehajtott egyesítése a pénzügyi világot lázas izgalommal tölti el. Azok, akik a kulisszák mögé láttak, igen érdekes dolgokat fedeztek fel a tranzakció mögött.

Fokozta az ideges izgalmat és a tranzakció körül lázas idegességet az a körülmény is, hogy a tranzakció megtörténte után az Angol-Magyar Bank régi igazgatóságának tagjai a bank érdekeltségéből kivonultak az új igazgatóságba olyan heterogén gondolkodású pénzügyi férfiak kerültek, akiknek működése, felfogása előrevetette árnyékát erős személyi harcoknak.

Ez be is következett már az első igazgatósági ülésen, sőt a későbbi napokban *Szterényi József* báró és *Kónyi Hugó* alelnök afférjában annyira kifelecsodott, hogy ha az incident sikertül is momentán lokalizálni és békésen elintézni, a pénzügyi körökben lázas érdeklődéssel tekintenek a még elkövetkezendőkre.

Az Angol-Magyar Bank legújabb tranzakciója

Aki ismerte a magyar közgazdasági életet és csak kis emberismerettel figyelte meg azokat az embereket, akik a pesti pénzügyi első vonalában állnak, előreláthaták, hogy az Angol-Magyar Bank legutóbbi tranzakciója olyan embereket gyűjtött egy akolba, akiknek békes, barátságos, vállvetett, megértő, egymás gyöngéit megbecsülő és, egymás hibáit elnéző együttműködés-elelkezelhetetlen.

Magáról a tranzakcióról is megoszthaták a vélemények, sokféleképpen lehetett megítélni a nagy tökélemest, a Lloyd Bankkal való részvényeserést (ezt mindkét banknál elhatározták már, de még mindig nem vitték keresztül), a többször új részvény elvonását a régi részvényesek elől és szabad kézből való értékesítést, ezkről a dolgokról lehetett jó vagy rossz, vagy semleges kritikát mondani, de abban mindenki egyetértett, hogy az egyébként erőszakosan fölvetett tranzakció problémája személyi megoldása szerencsétlenség, amely nem maradhat izgalom, kellemetlenség, incidensek és botránnyok nélkül.

Miért mondott le Károlyi Imre gróf az alelnökségről

Meg kell azonban teljes pártatlansággal és elfogultság nélkül állapítani, hogy akármilyen fölöslegesnek is látszott a Lloyd Bankkal történt megállapodás, valamint kellett csinálni az Angol-Magyar Banknál, nem tárgyi és anyagi okok miatt, hanem a sok személyi probléma megoldására. A *Krausz-ellenes front*, amióta a bank illusztris vezetője *Fléissig Sándor* távozásra kényszerítette, alaposan meggyöngyült, sokan

frontot változtattak és csak azok maradtak opozícióban, akik *Károlyi Imre* gróf legszűkebb köréhez tartoztak: *Dobay Aurél* és *Fuchs Artúr*. Már a nyár elején tudták azonban az Angol-Magyar aBanknál, hogy *Károlyi* gróf távoznai készül, egyrészt azért, mert valóban nem helyesli a Lloyd Bankos tranzakciót, másrészt azért, mert csak megfelelő alkalmat keres az alelnökségről való lemondásra, miután tudomást szerzett arról, hogy

Krausz Simon Londonban megszerezte a banknál törlekelt Marconi-társaságságot a föltétlen rendelkezési

Hogyan jött Kónyi Hugó az Angol-Magyar Bankhoz?

Krausz Simon először dr. *Stein Emil*re, a Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatójára gondolt közvetett érdeklődése során azonban azt kellett megtudnia, hogy dr. *Stein* aligha hajlandó a pozícióváltásra. Így ez a kombináció elesett. Azt a tervet is el kellett ejteni, hogy a Lloyd Bank vezérkarából kerüljön ki az Angol-Magyar Bank új vezérigazgatója. Ebben a szituációban jelentkezett dr. *Bedő Mór*, a szakállas montángyal azzal a gondolattal, hogy *Kónyi Hugó*, a Hazai Bank helyettes vezérigazgatóját kellene meghívni az Angol-Magyar Bankhoz, nem ugyan vezérigazgatónak, hanem — alelnöknek és az alelnök állandó helyettesének.

*Kónyi Hugó*nak ugyanis nagyon kapóra jött ez a pozícióváltás. *Kónyi* kétségtelenül tehetséges ember, ügyes bankvezér, jószándú és jóérzésű egyéniség, helyzete azonban apró kicsinykedések és nem túlságosan okos hüszögök miatt a Hazai Banknál tarthatatlanná vált. Az antagonizmus, amely közté és *Szeles Pál* vezérigazgató között támadt, nem az utóbbi hibájából dőlött el, és megsegedett és ennek tulajdonképpen, hogy amikor a *Melter és Sallter* bécsi komandit botránya kipattant, az affért nem intézték el amiképpen, hanem *Kónyinak* látnia kellett, hogy előbb vagy utóbb, de inkább előbb, mint utóbb távoznia kell a Hazai Banktól.

Sürgötni ugyan nem hagyta magát, de maga is kereste a diadallal vagy legalább is a látszólagos diadallal való távozás lehetőségét, kitélé mindenestre följelét akart bukni. Ezért jött neki ka-

lajt és az akkor még 2.400.000 darabos részvényállományból az abszolút majoritást, valamint több mint 1.300.000 darabot az ő dispoziójába alá bocsátották.

Károlyi Imre gróf lemondása tehát már elintézték kérdés volt a nyár elején. Ez maga után vonta *Dobay*, *Fuchs*, majd a legutóbbi napokban *Kálmán Henrik* távozását is. *Faragó Armin* időközben meghalt s ilyen körülmények között *Krausz Simon*nak gondolkodni kellett arról, hogy az ő távozléte alatt megfelelő és alkalmas ember, mint vezérigazgató álljon az intézet élén, a

póra az Angol-Magyar Bank alelnöki állása (a vezérigazgatóságot nem volt hajlandó vállalni), a pozíció, hogy kitélé mint *Krausz Simon* alelnök állandó helyettese szerepelhet a laikusok előtt, kárpótlásnak látszhatott azért, hogy le kellett mondania nemcsak a Hazai Bankban és vállalatnál elfoglalt pozíciójáról, hanem a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósági tagaságáról is, ami pedig a legszűkebb pénzügyi szallumok egyike Magyarországon.

Krausz Simon szívesen fogadta a *Kónyi*-féle kombinációt és nagy előzékenységet tanúsított iránta, amikor a *Ritz*-ben, ahol *Krausz* külön iroda-lakást tart, meglátogatta. A meggyőzés gyorsan létrejött, a tárgyalások nem tartottak sokáig és szeptember második felében, körülbelül 8-10 nappal az Angol-Magyar Bank október 4-ére egybehívott közgyűlése előtt, elintézték a dolgot, hogy *Kónyi Hugó* az Angol-Magyar Bank alelnöke és az alelnök állandó helyettese lesz. Pénzügyi körökben ezzel kapcsolatban azt is beszélték, hogy *Kónyi Hugó* nem kevesebb, mint

százezer darab Angol-Magyar Bank-részvényt vett át

darabonként 30.000, más források szerint 40.000 koronáért, ami 3, illetve 4 milliórdot jelent, ennek a hírsztelésnek azonban aligha van komolyabb alapja, a hírt ugyanis nem *Kónyi* barátai köréből terjesztették és meg kell állapítanunk, hogy nem is talál hiteltre.

Kónyi kontra Szterényi

A *Kónyival* történt megállapodás után kezdett újra tárgyalni *Krausz Simon* a Lloyd Bankkal való tranzakció személyi kérdéseiről. Hogy loonci *Herzog Ignác* bekerüljön az Angol-Magyar Bank igazgatóságába, sőt az intézet alelnöke legyen, az kívánatosnak lát-

szott, a rokonszenves és tehetséges *Salusinsky Gyula* dr. átvétele is csak előnyt jelenthetett, nagy problémának bizonyult azonban *Szterényi József* báró személye. *Szterényi* báró a Lloyd Bank alelnöke volt, nélkülie nehézségek lehettek volna a népszerűtlen tranzakciónak.

Urkedes tünet, hogy a pesti közgazdasági élet vezetői általában bizonyos feltételekkel járó idegenkedést éreznek Saterényi báróval szemközti, ennek tulajdonítják, hogy Saterényinek nincs olyan pozíciója a bankvilágban, aminőt valóban megérdemelne.

Kónyi elnevezte azt, hogy a tranzakció kapcsán Saterényi József báro bekerüljön az Angol-Magyar Bank

irazgatóságába, Krausz Simon is huzódott ettől és így történt, hogy az Angol-Magyar Bank közgyűlésének reggelén még az volt a helyzet, hogy Saterényi kiharad a tranzakcióból

és csak a legutolsó pillanatban, a szó szoros értelmében a tizenkettődik órában intéződték el ez a kérdés Saterényi javára.

„Ezt a hangot pedig kikérem magamnak“

Három héttel ezelőtt, október 7-én Kónyi Hugó bevont az Angol-Magyar Bankba, elfoglalta Fleissig Sándor egykori sarkoszbóját és azóta naponta igen erős futórétinget tart, mert udvariasan nagyon sokszor megteszi az utat a Vilmos eszár uti fronttól a vadászati frontig, ahol Krausz Simon elnök szobája van. Az első igazgatósági ülésen, amelyet Kónyi hivatalbábelépésekor tartottak, Saterényi József báro nem vett részt, ez nem is volt tényleges ülés, mert csak azok az igazgatósági tagok voltak jelen, akik ügyvezető-igazgatók is.

Saterényi egyáltalán igyekezett távol tartani magát az ügyektől, nem jött föl magát,

ezért meg sokkal megelégedőbb és kellemesebb az az affére, amely az elmúlt hét esztendőben az Angol-Magyar Bank helyiségében Kónyi Hugóval történt.

Egy egészen indifferens és jelentéktelen, még csak nem is üzleti természetű kérdéstről folyt a beszélgetés, nem is igazgatósági ülés során, hanem ülésen kívül. Saterényi báro, aki betegségből felgyógyulva, frissebb, élénkebb és fiatalabb, mint valaha volt, egy megjegyzést tett, amire Kónyi oly ingerülten és különösen olyan kellemetlenkedő hanghordozással válaszolt, hogy Saterényi föl pattant:

— Ezt a hangot pedig kikérem magamnak!

Siettek békíteni, magyarul, elsimítani, a hangulat azonban olyan felgatózott lett, hogy Saterényi sarkon fordult, távozott és Szurmay Sándor báro és Almásy László utján nyomban provokálta Kónyi Hugót, aki szintén megnevezte magát. A segítők természetesen kimagyarázkodással, békésen egyzókonyával intézkedtek el a félrt, amely hozzájárult véleménye szerint csak az első volt, de nem az utolsó is. Van egy vélemény, amely szerint Kónyi csak Krausz Simonnak akart szíveskedni tenni, amikor arra vállalkozott, hogy Saterényi báronak kedvet szegj, ezt az első jerszikh, akik nem bírnék Kónyi szíveskedésének az Angol-Magyar bankban és Saterényit sem látnák szívesen. Mindenesetre élénk érdeklődés kísérte Kónyi szereplését új pozíciójában, a jövőnőd nem sok kellemes eseményt bízta, ha az első hónap krónikáját is egy kinos, bár békésen elintézetett affére tartja.

széri a többséget, kiméletlenül végre fogja hajtani a szocializálást és Marx egyéb tanait.

A mai nap folyamán alkalom volt Lansbury képviselővel, az aggasztán munkászévezérel, a „Daily Herald“ volt főszerkesztőjével beszélgetni. A konzervatív és liberálisok neki tulajdonítják azt, hogy Macdonald megszüntette az eljárást Campbell kommunista újságíró ellen, ami azután a kormány lezavartására és a Ház feloszlására vezetett. Lansbury nagy bizalommal néz a kimenetel elé és többek között

a következőket mondotta: — Az a meggyőződésem, hogy a Labour Party nemcsak több szavakat, de több mandátumot is fog kapni, mint nyolc hónap előtt. Az, hogy magam sem hiszem, hogy pártunk fontos azonban az, hogy a többség mindig inkább tudatára ébred az polgári pártokkal való koalíció ellen van. A polgári pártok ezért elnöküket bolszevizsmmal valódnak, ami természetesen ostobaság.

Vázsonyi Vilmos a nyomor vámszedőiről

Még napokig eltarthat a fővárosi törvényjavaslat vitája

A fővárosi törvényjavaslat nemzetgyűlési tárgyalásának három kimenekelő szónoka volt: Wolff Károly, Rassay Károly és Vázsonyi Vilmos. Wolff Károly a Keresztény Községi Párt politikáját próbálta igazolni, Rassay Károly tárgyilagossá kritizált gyakorlat a fővárosi kurzus fölött, Vázsonyi Vilmos pedig megvédte azt a régi és Wolffék által lekicsinyelt rezsimet, amelynek alkotásokban gazdag hagyatéka Wolffék 1920-ban egyszerűen beültek. Minthogy a fővárosi képviselői valamennyien felszólalásra köszülnek, a vita előreláthatóan még napokig eltarthat.

A hét folyamán a fővárosi kérdésekkel kapcsolatosan érdekes beszélgetés folyt le a parlament folyosóján.

A demokratapárt tagjai épen gratuláltak vezérüknek Vázsonyi Vilmosnak, aki beszédére vonatkozóan ezeket mondotta:

— Sok mindent kellett volna még elmondanom, így azt is, hogy Wolff Károly tulajdonképpen 1923-as fővárosi költségvetési beszédét mondotta el és amikor az egyensúly helyreállításával dicsekedett, elrejtette elmondani azt is, hogy nekünk nem adott a forgalmi adó nevezetű aranybánya, a „Jálessz“-nek, a nyomornak ez a hatalmas és kimeríthetetlen ványa.

amelynek szedői a főváros lakosságának óriási megterhelésével és a drágaság fokozatos emelésével hozták papírosan egyensúlyba a fővárosi háztartást.

Bonyodalmak az iskolák 9 órás kezdése körül

A főváros és a tanári kar a rendelet visszavonását sürgeti — A szülők örömmel fogadják a kultuszminiszteri rendeletet

A szülők szövetsége sokéves agitációjának és memorandumozásának hatása alatt a kultuszminiszter elrendelte, hogy az elemi- és középiskolákban a tanítás november 1-től május 1-ig 9-től 2-ig tartassék meg. A rendelet azonban nem kellett olyan általános megelégedettséget, mint ahogy várták, mert nemcsak a tanárok körében, hanem a város-házban is éles ellenzék talált. Felkerestük tehát az érdekelteket, akikről az alábbi válaszokat kaptuk.

A főváros álláspontját dr. Schöberl Ferenc tanácsos, a tanügyi osztály vezetője a következőkben fejtette ki: — A kultuszminiszter rendelete, amely az új tanítási időt szabályozza, már leérkezett hozzánk.

A tanács a napokban foglalkozott a kérdéssel és úgy határozott, hogy memorandummal fordul a kultuszminiszterhez, amelyben kéri, hogy a tervet ejtsék el.

Indokolásunkban felhoztuk, hogy a főváros iskoláiban délelőtti délutáni tanítás folyik, ugyanis délután vannak az iparostanone- és egyéb szaktanfolyamok, tehát ha az előadások két órára végződnek, nem tudnánk eleget tenni annak a higiénikus követelménynek, amit a szellőztetés tekintetében a tisztá főorvos kötelező előír.

Azután meg a tanáraink nagy része ezeken a délutáni tanfolyamokon is tanít és így azok a tanárok, akik messze laknak az iskolától — és ilyen nagyon sok van — nem tudnának idejében visszaérkezni. E technikai akadályokon kívül fel emeltettük még, hogy a szülők általában nyolc órára járnak munkába és ha az előadások kilenc órára kezdődnek, akkor kis gyermeküket nem tudnák elkísérni az iskolába. Még egyéb apró mellékprobléményeket is felhoztunk és reméljük, hogy a rendeletet vissza fogják vonni. Természetesen azonban, hogyha a kultuszminiszter fenntartja álláspontját, mi a rendeletet végre fogjuk hajtani.

Az érdekeltektől tanári kar köréből a következő felvilágosítást kaptuk:

— Minket nagyon elkeserít az az antiszoocialis rendelet, melynek semmiféle pedagógiai előnye nincs, viszont

lehetetlenné teszi, hogy a tanár az a minimális fizetésűket, mely a biológiai létminimumot sem biztosítja, délutáni állásváltással egészíthessék ki.

Azok a tanárok, akik iródkban vannak alkalmazva, nem tudnának 8 órára hivatalban lenni, az óradók pedig 1-2 órájukat biztosan elvesztenék. Ujabbban olyan vezérek keringenek, hogyha 9 órákos is kezdődnek az előadások, rövidebb órák és szünetek lesznek és 42-kor fogunk végezni. Mi mindenesetre memorandummal fordultunk a kormányhoz és kértük a rendelet visszavonását.

Végül a szülők szövetségénél is érdeklődtünk álláspontjukról. — Nagyon örülünk, hogy anyni év után sikerült kiverkedni, hogy az előadásokat a téli hónapokban csak 9 órákos kezdjük meg. Akkor, amikor a felnőttek 9 órára járnak iródkba, fizetbe — mert csak papíron nyitnak 8 órákor —, miért kelljen épp a kis 6-10 éves gyermeknek korán felkenni és zimatolni, károg, agszérgtelenül reggeli levegőben iskolába menni igazságtalan és embeztelen dolog ez és örülünk, hogy álláspontunk helyességét felsőbb helyen is elismerték.

Most az összes érdekeltektől írottan várják, visszavonja-e a kultuszminiszter a rendeletet, vagy sem.

Pénzkölcsön!
mindenképp részére legelőnyösebb feltételek mellett közvetítjük
Ingóságok bizományosi
eladását vállalom, azokra előleg nyújtok azonnal.
Főhatalmi lakást és üzletet
venni vagy eladni óhajtok keressék fel bizalommal iródmát
Freud Ignatlon Áru-bizományosi és Kereskedelmi Vállalat
VII. Mátyás u. 13. Telefon 7. 78-63

Berky Gyula a kormánypárti ellentétekről

Horváth Zoltán és Berky Gyula a parlament válságáról

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Berky Gyula a kormánypárti ellentétekről, napokban a nemzetgyűlés büféjében Berky Gyula, az egységes párt vezetője és Horváth Zoltán ellenzéki képviselő között. Az egységes párt válságáról volt szó és Horváth Zoltán megjegyezte, hogy a parlament is válságban van, mert addig nem lesz rend, amíg minden képviselő olyan pártban nem helyezkedik el, amely mentalitásának legjobban megfelel.

— Ezt mondom én is már évek óta — válaszolta Berky Gyula. Már az első nemzetgyűlésen követeltem, hogy a pártba nem valóik lépjenek ki. Horváth Zoltán: Azt sem lehet tagadni, hogy a kormány távolról sem mondható egységesnek, sőt a legellentétesebb politikai

meggyőződésűek vannak el egymás mellett a hatalom irányékában.

Berky Gyula: Elég baj. Magam is tudom, hogy vannak az ellenzéken számos olyanok, akikkel igen sok kérdésben teljesen egyetértek, míg az egységes pártban többen vannak olyanok, akikkel egyetlen kérdésben sem értek egyet. Horváth Zoltán: Így aztán én is tagja lehetnék az egységes pártnak. Amire az nem kelene más, csak az ébredő képviselők kitessékélete, az általános titkos választások életbe lépése, az internálások megszüntetése, az alkotmányforma népszerűsítés útján való megállapítása, és emigráció likvidálása...

Horváth Zoltán még tudta volna folytatni, de cseppetek: kezdődik az ülés.

A konzervatívok győzelme esetén Chamberlain lesz Anglia miniszterelnöke

A liberálisok Asquithot jelölik — Hogyan szónokol Macdonald a házasszonyok előtt? — Szégyentes Lansbury munkaspárti képviselővel

London, október 26 (A Hétfői Napló londoni tudósítójától.) A választási esafarozások már javában folynak, a közönség feszült érdeklődéssel várja az eredményt. Mindenki saját pártjának győzelmére esküszik, érpen ezért igen nehéz jóslásokba bocsátkozni. Valószínű, hogy a három nagy párt közül egyik sem kapja meg az abszolút többséget. Ha azonban a konzervatívoknak várakozás ellenére sikerülne abszolút többséget megnyerni, ugy nem Baldwin, hanem Austen Chamberlain lesz Nagy-britannia miniszterelnöke. Abban az esetben viszont, ha a liberálisok és konzervatívok között koalíció alakulna ki, ugy minden valószínűség szerint Asquith lesz az angol kormány feje. A bolszevisták, akikkel egyébként Macdonald minden közösséget megtagad, Londonban megzavarták a polgári pártok töbi gyűlését. Eppen ezért egyes lapok bolszevik-veszélyről cikkeznek.

Macdonald ezen a héten 2300 kilométert utazott és 95 beszédet tartott.

Egyik legutóbbi beszédében, amelyt a skót házasszonyok Aberavonban levő szövetségében tartott, a következőket mondotta:

— A kormány olesőbbá tette a házartást: a fogyszorú mostan 25 millió fontot takarítanak meg. A kormány legnagyobb gonja a házartások reggelije volt. Először jönek a családok szükségletei és csak ezután a Luxus.

A házasszonyok nagy tiszszéssel fogadták a szájuk ize szerint való beszédet.

A bányamunkások egyik értekezletén Macdonald így beszélt:

— Ha a kormány nyolc hónap helyett nyolc évig lesz szocialista és ha 193 képviselő helyett 398 szocialista képviselő lesz, ugy a párt megvalósíthatja teljes programját. A választások után a munkaspárt ismét kormányozni akar és ott fogja folytatni, ahol 14 nap előtt abban hagyta. Főként ezt a beszédét használják ki Macdonald ellen a polgári pártok, amelyeknek szónokai rámutatnak arra, hogy Macdonald nem is olyan mérsékelt és mihelyt meg-

Gömbös úri!

Őn ránk ijesztett, jámbor budapesti polgárokat, akiknek egykoron — bevalljuk — tényleg volt egy hitünk. Egyetlen egy hitünk: hittünk. Hittünk, amikor jöttek egy veszített háború, egy nyomorúsággal, vérrrel, könnyel és szenvedéssel felített időszak után és azt mondták nekünk, hogy hozzák a szabadságot, az életet, a boldogságot. És akkor hittünk s mikor utána csalódtunk, elvesztettük a hitünket is és ez meggyengített erőnkben. Ez történt és semmi más. Ez olyan intellektuális folymat, amely a legtermészetesebb. Aki elveszti hitét, elveszti önmagát is. És velünk ez történt.

De csak egyszer történt, mert ilyesmi nemcsak az egyes ember, de a nemzet életében is csak egyszer történhet meg. Másodszor már nem sikerül.

Gömbös képviselő úr, őn mégis ránt akart ijeszteni. Holmi Budapesti emlegetett: hogy úgy fogja megkadályozni a liberalizmus és demokrácia bevonulását a főváros városához s talán az ország törvényhozásába is, mint ahogyan megakadályozta Budapestnél a koronás király visszatérését.

Képviselő ur! Őn elszóta magát. Eddig se kételkedniük benne, de most már biztosak vagyunk, hogy a felkelt magyar király ellen őn ütött pártot, őn emelt kezét. És akinek hátsóháza volt erre a magyar trón örökös birtokosával szemben, az miért ne merésznél megpróbálni az őn által zsidónak titulált liberalizmus és demokráciával szemben is.

Ellisszik, képviselő ur, hogy őn meg morné ezt tenni. Volna rá szíve s talán volna rá bátorsága is. És talán meg is ijesztett őn benünket, jámbor és békés pesti polgárokat, akik végigszenvedtük azt a forradalmat, melynek ön zágárai követe volt s végigszenvedtük a kommünt.

Talán megijesztett a bejelentése minket, békés pesti polgárokat, akik ma örülünk annak, hogy már nyugodtan hajthatjuk le az éjjel fejünket pihenőre az élet gondjai között, s nem kell tartanunk attól, hogy gynevezett felelősenek kiragadnak megleg ágyunkból, családunk és gyermekeink köréből; hogy nappal és éjjel békésen járhatunk az utcán, ilhethünk barátaink körében vacsorához. Talán megremített a sző: fegyver és bikacsók, melyeket mi békés pesti polgárok, már nem ismerünk, már szeretnénk elfelejteni.

De azért mi mégsem ijedünk meg. Nem! Mi, jámbor pesti polgárok nem esszük olyan forrón a levest, amint itálják. Nem ijedünk meg akkor sem, mikor az őn szájjából halljuk, hogy őnek szervezetei vannak, akiket a koronás király ellen is ki tudott vezényelni.

Hát nem ijedünk meg, Gömbös ur, az őn fenyegetéseitől se. Mi nyilat megmondjuk, hogy nem óhajtuk se a Vázsonyi-féle diktatúrát, ha ilyenről szó lehetne, de nem óhajtuk az őnet se és senkiét se. Minket, békés pesti polgárokat, nem lehet többé semmiféle diktatúrával bemaaszlagolni. Az őnével se. Sőt! A békés pesti polgár nem fogja tűrni többé senkinek a diktatúráját. De az őnet se, képviselő ur! Ezt akár írásba adhatja: őnek a főváros polgársága.

Rossz időben szölte el magát, képviselő ur. Talán évek előtt hatott volna az ilyen beszéd, de ma torkig vagyunk a jelszavakkal s az őnével elsősorban. Vagyunk még Pesten olyan keresztények, mint ön és magyar fajtásunkat se keressük idegenben. Valljuk mi is, hogy az állam ara való, hogy a nemzeti akaratot szöralja, de ki biztosítja, hogy amit ön és fegyvertársai akarnak, az a nemzet akarata. A magyar nemzet majd nyilvánítani fogja akaratát az urnák előtt s ennek az akaratnak ön is alá kell hogy vesse magát. Ön nem fogja, hogy soha kényszeríthetni a nemzetet, hogy az ön akaratához igazodjék, de őnt kényszeríteni fogja a nemzeti akarat, hogy szavait és tetteit a népkarató törvényehez szabja, mert ha őn és a nemzet akarata szembeörlök, a vesztes — szent

**Bud János
rendszerváltozást ígért
a kiscgazdáknak**

„Nem engedhetjük, hogy az egységspárt kiscgazda jellege elhomályosodjék”, — mondja a párt élők — „Ha megszűnnek a hibák és mulasztások a pénzügyminiszteriumban, elátlunk a politikai államtitkárság követelésétől” — Voltak-e személyi céljai a kiscgazda-akciónak?

Mayer János nyilatkozata a kiscgazda-mozgalom politikai okairól

Az egységspárt belső válságát — legalább is egyelőre — megoldották. A meggyezés ellenére tudni vélük a beavatottak, hogy a béke nem lesz tartós, mert a kielégítenlen személyi ambíciók már a legközelebbi időben újabb palatiorradalmat idézhetnek elő. Alkalmunk volt ez ügyben hosszabban beszélgetni Mayer Jánossal, az egységspárt elnökével, aki a nagyatádisták csoportjának vezető tagja. Mayer János a következőket mondta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— Olyan nyíltan történt a meggyezés, hogy annak őszinteségében kételkedni nem lehet. A válságot teljesen elsimultnak tekintem, a meggyezést pedig véglegesnek, mert

a miniszterelnök ur megígérte, hogy az összes kiscgazda-kívánásokat teljesíti.

Meggyőződöttünk róla, hogy az egész kormány át van latva a kiscgazdakívánások teljesítésének szükségességétől. Töves és alaptalan az a hallucináció, mint hogyha a kiscgazdák akcióját személyi momentumok fűtötték volna.

A kiscgazdacsoport semmiféle személyi kívánást nem emelt, ilyesmi még csak szóba sem került.

Bethlen István gróf egyébként hangsúlyozta is, hogy pem venné jó néven, ha személyi kérdések lépnek előtérbe.

Munkatársunk itt megkérdezte az egységspárt elnököt, hogy mi volt a tulajdonképeni oka a kiscgazda-mozgalomnak, illetve a pénzügyi és gazdasági vonatkozású követelések háttérében nem volt-e valamilyen politikai rugó is, amely az a pártválságot akuttá tette. Mayer János erre vonatkozóan így válaszolt:

— A választások idején alig volt olyan párt, amely nevébe a „kiscgazda” jelzőt fel nem vette volna. Mikor mi, az igazi kiscgazdapárt, többséghez jutottunk, a hozánk csatlakozott csoportokkal közös pártot alakítottunk, amelynek

létfüggségét, többséget és programot a kiscgazdapárt adott. Lehetetlenség volna tehát, ha eltéréseket engednénk az eredeti kiscgazda programtól.

— Nem engedhetjük, hogy a párti kiscgazda jellege elhalványodjék és a kiscgazdák programponyjai feloldásba menjenek. Nagyon

helyes volt tehát ezeket a kérdéseket felvetni és követeléseink teljesítését kérni.

A megoldás annál könnyebb, mert követeléseink között egy sincs olyan, amelynek teljesítése nehézségekbe ütközne.

Munkatársunk megjegyezte hogy politikai körök véleménye szerint azok a kiscgazdák, akik személyes követeléseket

emltek, újra kiélezhetik az ellentéteket! Ezzel kapcsolatban az átérjett hírek *Neubauer* Ferenc szövegét emlegetik. Mayer János így válaszolt:

— *Neubauer* Ferenc soha senki előtt nem nyilvánított olyan óhaját, amely szerint neki személyi ambíciói voltak. Ellenkezöleg a kiscgazdacsoport tagjai vetették fel azt a gondolatot, hogy

a pénzügyminiszteriumba kiscgazdát kell kinevezni politikai államtitkárrá.

Ez a kívánság jogos, mert valóban a pénzügyminiszteriumban egy a rendelkezés kiadásánál, mint kiscgazda-ügylek elintézésénél mulasztások és hibák voltak tapasztalhatók.

Ezek miatt rengeteg panasz hangzott el, így például *Erdélyi* Aladár konkrét bejelentése a párti esetről, amiódon 25 forgalmi adóellenőr va-

lósággal megszállta a községet, a kereskedők és iparosok könyveit elszödték és 400 millió koronát azonnal behajtottak. Ezért merült föl az a kívánság, hogy

a pénzügyminiszteriumban legyen kiscgazda politikai államtitkár, akivel a kormánypárt kiscgazda tagjai eredményesen érintkezhetnek, amire a jelenlegi rendszer mellett nincs lehetőség.

Meg kell állapítanom, hogy

Bud János pénzügyminiszter a legteljesebb rendszerváltozást ígérte és kijelentette, hogy többé ilyesmi nem fog előfordulni.

Mi tehát arra az álláspontra helyezkedünk, hogy várunk... Ha valóban megszűnnek a panaszok a pénzügyminiszteriummal szemben, akkor állunk a politikai államtitkárság követelésétől.

**Ripka Ferenc
a fővárosi létszámcsökkentésről
és az élelmiszerakción**

Minimális lea létszámcsökkentés a városházán — Rakovszky Iván belügyminiszter a fővárosi javaslat vitájának végén fontos bejelentéseket tesz a választásról

A fővárosi kormánybiztos nyilatkozata

A belügyminiszter még augusztusban a szanálási törvényjavaslattal kapcsolatban rendelőtervezetet küldött le a fővároshoz a létszámcsökkentés fogantatásáért. *Sipőcz* Jenő polgármester annak idején hosszabb fejtörjesztésben válaszolt és a létszámcsökkentés helyett a természetes csökkenés módszerét ajánlotta. A kormány *Sipőcz* előterjesztését nem tette magévá, hanem ragaszkodik ahhoz, hogy december végén a fővárosi bocsássa el végelbánsát alá kerülő tisztviselőit.

Munkatársunk ez ügyben *Ripka* Ferenchez, a fővárosi kormánybiztoshoz fordult felvilágosításért. *Ripka* Ferenc dr. a következőket mondta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— A kormány és a szanálási törvény szellemének megfelelően ragaszkodok a fővárosi tisztviselők létszámának csökkentéséhez. Ez a létszámcsökkentés december végén fog bekövetkezni. Részletesen nem nyilatkozhatom a létszámcsökkentésről azért, mert azt remélem, hogy

az elbocsátandók számát sikerülni fog a minimumra redukálni.

Különböző tervek merültek fel

ugyanis, amelyek között több megvalósíthatónak látszó is van, úgy, hogy az épen folyamatban lévő tárgyalások során a nehézségeket kiküszöbölhetnénk tartom.

Munkatársunk ezután aziránt érdekelt, hogy igaz-e az a hír, amely szerint rövidesen új választói névjegyzékek összeállítására kerül a sr. *Ripka* Ferenc kormánybiztos erre vonatkozóan így válaszolt:

— Végleges elhatározásra csak akkor kerülhet sor, ha a fővárosi javaslatot a nemzetgyűlés törvényerőre emeli.

Rakovszky Iván belügyminiszter a fővárosi törvényjavaslat általános vitájának végén enuncióit fog

ezekekről a kérdésekről. Ennek a rendkívül fontos belügyminiszteri nyilatkozatnak nem várhatok előbe. Hallottam arról, hogy a fővárosi törvény kihirdetése után új névjegyzék összeállítását tervezik.

A fővárosi élelmiszerakción a kormánybiztos így nyilatkozott:

— A fővárosi élelmiszerakción, ugyintm zsr-, hus- és tojás-akció folyamatban van. Ezeket az intézkedéseket fentartom az egész tél folyamán és lehetőleg állandósítom.

Hamisfogat 12.000 K-ig
Ara... ezüstöt, briliántot, ékszeri, legdrágábbban ves...
váncsics ékszerész, VIII, Baross u. 57

Kigyulladt egy villamos-szerelvény a Nádor utcában

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Izzalmas eset szentannai voltak vasárnap hajnalban a Nádor uca járókelői. A tőzde palota előtt teljes sebességgel haladt a közúti villamos értékes szerelési anyagokkal megrakott 157. számú szerelvénye. A Nádor uca és Szechenyi uca sarkán levő fordulónál rövidzárlatot kapott a vezeték és a kocsi vezetője Domonkos István kezében levő áramérkezőbe került a kétezer volt feszültségű árammal. A villamosvezető gúrcosán állva maradt helyén, a kocsi kiskiltott és a vezetőből hatalmas tűzszőlő csapott elő. A kocsi faalkatrészei pillanatok alatt lángot fogtak és a járókelők megdermedve látták, hogy a villanytől sújtott Domonkos István menthetetlenül bent ég a kocsiában. Szélsőségre azonban senki sem mert sietni.

Az újdt kiáltozásra a helyszínrre érkezett Csoma Sándor 3514. számú rendőr, aki vakmerően megküzdelte a lángokban álló kocsit. Lehazta az áramszedőt, leemelte az állt kocsivezetőt és a közönség segítségével eloltotta a tüzet és ezzel megemelte a szerelvényre felrakott több millió korona értékű anyagot. Domonkos Istvánt a kivonult mentők részszelítették első segélyben, a bator rendőrt pedig a hajnali ucca egész közönsége lelkesen megélemezte.

Szent István malátakávé!

Magyar Királyi Ösztályorszádek
Óriási nyerési esélyek
Legnagyobb nyeresemény
szerecsésk esetében:
1 1/2 MILLIÁRD
 Jutalom
EGY MILLIÁRD KORONA
 Főnyeresemények:
500 millió
200 millió, 100 millió,
50 millió, 30 millió, 20 millió
 korona stb. stb.
 27.500 nyeresemény, 13 milliórd
 284 millió korona öszszegben.
 A sorsjegyké hivatalos árak öszszfoglalóként:
 1/4 sorsjegy 60,000 K.   1/2 sorsjegy 30,000 K.   3/4 sorsjegy 15,000 K.
 Az I. osztályú húszas
 november 12-ikén és 14-ikén.

Nagyatádi Szabó István nem vállal többé miniszterséget

Szabó Sándor, Nagyatádi ügyvéde a volt földmívelésügyi miniszter álláspontjáról az Eskütt-ügyben — Mennyit fizetnek a gazdák földmívelési adójukban?

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Egységspárti körökben egy tudják, hogy nagyatádi Szabó István a válság elsimulása ellenére is ragaszkodik elhatározásához és nem vállal többé miniszteri ténrcát. Erre vonatkozóan

Szabó Sándor dr.

nemzetgyűlési képviselő, aki egyébként nagyatádi Szabó Istvánnak az Eskütt-pörben megbízottja, a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— Tudomásom van róla, hogy nagyatádi Szabó István teljesen elkedvetlenedett, ún minden politikát és

aktív miniszteri székre többé nem óhajt vállalkozni.

Ez az elhatározás természetesen nem tekinthető megújíthatatlannak. Az Eskütt-pör tárgyalása változást hozhat ebben a kérdésben, addig azonban semmi szín alatt sem lehet szó arról, hogy Szabó István vállalja a földmívelésügyi ténrcát.

— Ismételten, jelenleg az az impresszióm, hogy nagyatádi Szabó István nem vállal többé miniszteri ténrcát. Különben is a kiszagadnak sem volt személyi ambíciójuk a válság alatt. Legkevésbé lehet nagyatádi Szabónak, aki az Eskütt-pörben, mint magánember, akor magánadó elgételt szerzeni.

A kiszagda-mozgalomról Szabó Sándor dr. a következőket mondotta:

— Téves az a beállítás, minthogyha a földmívelési adóval kapcsolatban merített volna fél nehézségek. A földmívelési adókules meg van állapítva — közmegelégedésre. A 15 holdon álló birtokok adómentesek, 15—100 holdig akkora a földmívelési adó, mint békében volt, 100 holdtól fölfelé pedig progresszíve emelkedik. Helytelen az a megállapítás is, mintha a kereskedők és iparosok rovására történtek volna engedelmények. A helyzet az, hogy a földmívelési adó öszszegét a kiszagdák 70, a többi foglalkozási ágak 30 százalékban fizetik.

Félmilliárdot lopott Londonban ottani követünk szobalánya

A londoni rendörség átirata a budapesti főkapitány-sághoz — Galba Mária tagad — A rendörség őrizetbe vette

Szapáry László gróf londoni magyar követ, mikor állását elfoglalta, kivitte magával Londonba régi szobaleányát, Galba Mariát. Néhány hónappal ezeelőtt Szapáry gróf a szobaleányt hanyagsága miatt elbocsájtotta és saját költségén viszkaküldötte Magyarországra. A leány azóta itt él Budapesten.

A külügyminisztérium utján szombatn érkezett a londoni rendörség megkeresése, hogy Galba Mariát fogják el, mert följelentés van ellene, hogy Londonban félmilliárd korona értékű ékszert lopott.

Az átirat alapján a rendörség megkezdte a nyomozást és vasárnap reggel sikerült is Galba Mariát a lakásán megtalálni. Kihalgatásakor tagadta, hogy Londonban loppott volna. A rendörség a tagadás dacára őrizetbe vette és táviratilag értesítette erről a londoni rendörséget.

Tulzokt és alaptalanok a lepraveszedelem hieiri

Végh János tisztí főorvos nyilatkozik a Hétfői Naplónak

Az utóbbi napokban riasztó hírek jelentek meg a lapokban arról, hogy leprajárvány tenyezett Közép-Európa országait, sőt Zúbriczky Aladár dr., a Pézsmán Péter egyetem ezidő rektora székfoglalójában a lepraveszedelem hirdetésével foglalkozott. A hírek szerint nemcsak a keleti országok vannak leprával megfertözve, hanem a kontinensszéli többi kultúrallamokban is nagy mértékben elterjedt ez a betegség. Az aggodalmakat még fokozta az, hogy Románia leprás házak építését rendelte el, amiből arra következtetnek, hogy a járvány átcsaphat Erdélybe és így Magyarországot is könnyen megfertözheti.

Tekintettel arra, hogy a leprabetegség nálunk abszolút ismeretlen, felkerestük egyik kiváló orvosprofesszorunkat, aki a következő információt adta a leprabetegség mahenlétéről:

— A lepra krónikus fertőző betegség, amit a leprabacillus terjeszt. Két félsimptomája van. Az egyik az anasztéziás, amikor a test különböző területein érzéketlenség áll be, azaz minden fájdalom (észárs, égés) iránt teljesen érzéketlen lesz. A másik a daganatos alak. Ebben az esetben a testet apró, vörösbarna daganatok borítják el, az are erősen megduzzad, sőt sokszor a szemre is kiterjed. Gyakran bennlás és izomsorvadás is kelekkezik.

riát fogják el, mert följelentés van ellene, hogy Londonban félmilliárd korona értékű ékszert lopott. Az átirat alapján a rendörség megkezdte a nyomozást és vasárnap reggel sikerült is Galba Mariát a lakásán megtalálni. Kihalgatásakor tagadta, hogy Londonban loppott volna. A rendörség a tagadás dacára őrizetbe vette és táviratilag értesítette erről a londoni rendörséget.

— Felkerestük azonkívül dr. Végh János tisztí főorvost is, hogy megtudjuk milyen védőintézkedésekre gondoltak a hatóságok. A tisztí főorvos ur az alábbi kijelentést tette:
— A lepra, mint minden fertőző betegség, kötelező hatósági bejelentés alá esik és így megállapítható, hogy Magyarországon az utóbbi négy évtizedben leprás megbetegedés nem fordult elő. Különben is az ilyen betegesdtől, amelynek a károsító eszrát meg tudom fogni, egyáltalában nem félek. Ez a betegség épp úgy, mint a kolera pusztíthatott az ókorban és a középkorban, de nem pusztíthat ma, amikor az orvos-tudomány tud védekezni ellene.

— A kiütöses tifusz is minden évben felüti a fejét, de az ilyen betegség öklülfertőzésével a további elterjedést nagyon könnyen meg lehet akadályozni. Viszont ha a vörbeny, vagy az influenzajárvány terjed, akkor hiába támadnak ellenem a lapok, csak azt mondhatom, adjanak más levegőt nekem, akkor megszűnnek a járványok. Megnyugtathatom a hatóságok, hogy a vészhirok teljesen alaptalanok és lúszolnak, mert leprás megbetegedések O-Romániában és a keleten eddig is voltak, anélkül, hogy hozzáne elkerültek volna, hogy pedig Erdélybe is átterjedt, arról értesülésem nincs, tehát semmiképp különösebb óvintézkedés megtételére nem szűrt fel ok.

Széljegyzetek

VICISTE GALILEE! Teljesen inakótt volna Bethlen István gróf miniszterelnöknek ilyenajta felkötés az a pntélt pártterkezet után olyan esekely módóissáall, hogy: győzött Nagyatádi. Mert Nagyatádi győzött Bethlennel szemben, vagy Bethlen legalább is kapitulált a kiszagdák előtt.

Igy aztán megöltöttek a békét, a második Trianont az Esterházy uccában. Lesz most aztán minden: kiűrés, szabad dohánytermelés, sőt lesznek ellenörzőbizottságok is, ugynevezett kiszagdaellenörzők, akik öröklésű fognak azon, hogy minden a kiszagdáknak jusson s őle ne passzkozthassanak. Mi többiek: nem számítnak. De azért — mondotta a miniszterelnök — senki sem gondolhatja, hogy nálunk öszályuralom van.

Valóban a kiszagdák nem törekszenek öszályuralomra. Miért is? Nagyatádi nem tudna azt teljesíteni hírcimék, amit Bethlentől kiherorozott. Hát vicisté Galilee, de az ország drágán fizeti meg ezt a győzelmet.

RIPKA IS MARAD. Azért is, mert a drágaság se lávózik. Amikor Ripka jött, akkor azt beszélték — ő is mondta — hogy a drágaságot minden lakosörvény ellenére kilakoltatják a főváros falai közül. Tudniük ezt mondták és igérték.

Aztán közben láderült, hogy a kilakoltatást törvény szabályozza s az nem olyan egyszerű dolog még a drágasággal kapcsolatban sem.

Erre aztán Ripka kormánybiztos ár akart eltávozni, mert ő szilárdan hitte, hogy az ő igérete és a drágaság, ez a két duds nem fenekek meg egy eszárában.

Aztán mégis megférték. Hiszen végre is ők nem olyan békéthetlen ellenségek. Már f. i. a pesti drágaság és Budapest kormánybiztosa. A drágaság legfeljebb a pesti polgár ellensége, de a kárpáti özt kormánybiztosi szobn családje nem hallik be, hogy mint gyűfű, kőzsa, fojtogatja a pesti polgárt a drágaság.

Ezért aztán maradhálnak kelten békésen egymás mellett: a kormánybiztos úr és a drágaság, sőt ez előbbi nővel is utóbbi, mert a kormánybiztos úrnak is drágább a hús, a szír és a kenyér...

AZT HALLOM, AMIT AKAROK. Ez a belligyminiszter ur gondolja, mikor a kiszagdák berzenkednek ellene, mert berzenkednek. Kilógásolják a belligyi hatóságok eljűrésit kiszagdadokl szemben.

Lehet, hogy a kiszagdáknak igazuk van. Ha ők mondják, bizonyára igazuk is van. Ez meghallja a belligyminiszter s kiadja szigorú rendeletét, hogy a kiszagdadoktól eszentlen kszagdadokl kézzel bányának.

Nagyon helyes. Hittük, hogy így is lesz. Hát hogy ne lenne így, hiszen nem a munkások ádékében követelődtek a kiszagdák, hanem csak a saját érdekükben. Ezt pedig lehet teljesíteni azért is, mert így nem kell meghaltni, hogy a kiszagdák a belligyminiszter fejét is követeltek...

Most már mindenkinek módjában van megézni a

TörözköruTi Szinpad

szenzációs októberi műsórát, mivel

mélyen leszállította a helyarákat!

Telefón: 65-54 Kezdele 1/9 órakor

FOGAK RÉSZLETFIZETÉSRE! Fogorvosok szájpédia és pékük, mely a természetes fogakat teljesen pótolja, aranykoronák, hidak (aranyat pótló „Randoll-fémből is), fogtörés, foghúzás érzéketlenségi (általás) és, műtétek, eseten is forduljon hivatalomra a tévőroszban az új éva termékei legeszebbi használatára.

Fogorvosi és Fogászati rendelöbe Főorvos: Dr. Kovács S. fogorvos
 Budapest VII, Erzsébet körút 40—42 i. em.   Centist: Barna I. specialista fogász.

Rendkívül mérsékelt árak! 10 évi jótállás!
 Rendelés: d. e. 9-12-ig, d. n. 2-3-ig, Vasár- és ünneppnap reggel 9-12-ig
 Ötletjen a címre!   Vidékiek soronkivül fogadtatnak.   Ügyeljen a címre!

Hétfőn tárgyalják a Kopinics-féle 140 millió sikkasztást

A sikkasztó Kopinics Bukaresten át Rómában, Párizsban, Zürichben, Konstantinápolyban tőzsdézett — Egy román bankár 30 milliót elikkasztott tőle — A szép Tóth Ilona artistanő, akit tőzsdéigyletel lebonnyoltással utaztatott, még ma is a toloncházban ül

Kron Gyula amerikai Scherlock-Holmes bottal ütötte Kopinics nyomát

Tavaly nyáron — pontosan június 16-án — amikor a korona nivója a mainál jóval magasabban állott, országos feltűnést keltett Kopinics Jenőnek, a rendőrség bizalmas beosztásának 140 millió sikkasztása. A fiatal, behízelgő modoru ember már többször jó szolgálatot tett valutasempészek ügyében a detektíveknek, úgy hogy vakon megbízták benne. Június 15-én nagy fontossággal azzal állított be a rendőrségre, hogy repülőgépen cseh megszállott területől

500.000 székelt csempésztek be az országba, amelyet másnap a Hitelbankban magyar koronára akarnak beváltani a csempészek.

Kérte, hogy a szokolok beváltására bocsássanak 140 milliót rendelkezésre, adjanak melléje két ügyes detektívvel s ő leleplezte a csempészeket, akikől aztán el lehet hozni a milliók értékeit.

A rendőrség rövid használatra az Allami Jegyintézetből kölcsönkérte a 140 milliót, amire a detektívek vizgáltak. Kopinics a detektíveket felvezette a Hitelbank emeleti helyiségeibe, ott elhittette velük, hogy az ő jelentésként feltűnést fog kelteni, elvette tőlük a pénzt és azzal bejött egy hivatalos helyiségre, ahol mint mondotta, lesbe áll s inteni fog, hogy mikor lépjenek be a detektívek. Ezek vártak. Egyik negyedóra a másik után mullott végül rájöttek, hogy Kopinics egy titkos lapátajánlót a pénzzel együtt megszóktott.

Hogyan szökött meg Kopinics?

Az eset hallatlan nagy szenzációt keltett. A hír bejárta az egész világsajtót s a kiadott elfogató parancs folytán mindenütt keresték a világhírű nevezetességre vergődött sikkasztót. A budapesti rendőrségen pár napra rá önként jelentkezett egy Daray László nevű volt katonatiszt, aki elmondotta, hogy Kopinics általa szerzetett egy autót és egy nagy bórondót s ezért neki 12 milliót adott. Azt mondotta, hogy váratlan örökségre tett szert és most Szolonokán át külföldre utazik.

Daray letartóztatták, ugyazintén Papp Mátyás miniszteri számvizsgáló felelőse is, aki ellen az volt a gyanu, hogy ő is be volt avatva a sikkasztásba.

A budapesti detektívek hamarosan megállapították, hogy Kopinics Török Szent Miklóson keresztül a határig autóján utazott Balázs álnév alatt, de innen őt kezdte nyoma venni. Jelentésként Kron Gyula amerikai detektív is, aki két magyar detektívvél együtt megszerezte a román vizumot, Aradon, Temesváron kereste a sikkasztót, de hiába, mert ez mindenütt egérutat nyert. Annál megállapították, hogy a 140 milliót Aradon váltotta be román pénzre, ami által ott teljesen lerontotta a magyar korona amugy is ingadozó árfolyamát.

Tóth Ilona és Franz Krausz

Hosszu időn át semmi hír se érkezett Kopinicsról. Ez év januárjában azonban mégis nyomára bukkantak. Az történt ugyanis, hogy Bukarestből látogatónő Magyarországra akart utazni a szép Tóth Ilona, a bukaresti orfeum egyik híres primadonnája. A pályaudvaron, amikor jegyét nem akarta váltani, francia nyelven megszólította őt egy magas termetű fiatalember.

— Nem tudok franciául, magyar vagyok — felelte Tóth Ilona,

— Ugy, magyar? Annál jobb, mert én is az vagyok! — mondta az illető és Franz Krausz néven mutatkozott be.

— Tehetne nekem egy nagy szívesseget. Vigyen el egy levelet Budapestre és adja azt át a Ritz-szálloda portásának. Miután kocsin kell oda mennie, ennek költségére adok önnek 200.000 koronát.

Tóth Ilona vállalta a megbízást, mire az állítólagos Franz Krausz átadott neki még külön 5 millió magyar koronát azzal, hogy Pesten vásároljon számára értékpapírokat. Megkérte azonban, hogy a levelet, amit Budapestre a Ritzbe visz, Pesten tegye bele egy másik borítékba s azt emezze meg Bockelberg rendőrőfőfelügyelő címére. Az általa megemintett levél Katona Géznak szolgált s ceruzával megkérte a főfelügyelőt, hogy azt kézbesítse a rokonoknak.

A véletlenül felbontott levél

A lánya teljesítette a megbízást, de Bockelberg tévedésből felbontotta a levelet, amelyben 600.000 korona volt. A levélben Kopinics saját neve aláírásával arra kéri Katonát, hogy nyomorban és szegénységben élő nővéreinek, Kopinics Irénnek

adja át ezt a pénzt. A főfelügyelő azonnal bejelentette az esetet a rendőrségnek, amely minden követ megmozgatott, hogy a titokzatos levélhöző kézrekerítse. Ez azonban közben már visszautazott Bukarestbe, ahol Franz Krauszzal most már intenzívebb barátságot kötött.

Allítólag nem tudta, hogy Franz Krausz valójában Kopinics Jenő, a hírhedt sikkasztó. Kopinics igen jómodu ember volt. Tőzsdézett Rómában, Párizsban, Zürichben és Konstantinápolyban és üzleteibe bevattotta Tóth Ilonát, akit sokszor utaztatott Rómába, Párizsba üzletei lebonnyoltása végett.

Kopinicsét egyelőre nem adják ki

Ez év tavaszán Tóth Ilonával ötmillió koronát küldött Kiss Gábor szentesi kereskedőnek egy levelet kíséretében, amelyben Franz Krausz azt írta Kissnek, hogy megvásárolta atyja agraubányai házáat, s mielőtt apja meghalt, neki küldi el a vételárát.

Kiss rögtön közölte a levél tartalmát a rendőrséggel, amely azt a tanácsot adta neki, hogy helyezze az összeget bírói letétbe. Kiss bár időközben meggyőződött arról, hogy atyja élt és az egész háztelvi történet kórhalmán, edényüzletbe fektette a pénzt, amelyre azonban utólag bünygyi zárlatot rendelt el a hatóság.

Tóth Ilona — Szentseről Budapestre jött, ahol felismerték és előállították a főkapitányságra. Itt mintegy 30 oldalas jegyzőkönyvet vettek fel vele — amelyben a leány részletesen elmondotta Kopinicssal való megismerkedésének történetét és azzal védekezett, hogy fogalma sem volt arról, hogy Franz Krausz azonos Kopinicsel. Elmondotta azt is, hogy barátjától egy román bankár 30 milliót elikkasztotta.

A leányt — miután bizonyították nem volt ellene, nem tartóztatták le — hanem a toloncházba vitték s még ma is ott van.

Kopinics ellen diplomáciai uton

hónapokkal ezelőtt megindították a kiadatási eljárás. Bukarestből azonban mindössze annyi válasz érkezett a megkeresésre, hogy Kopinics egy bankeskal, hogy Kopinics letartóztatták s amíg a ró kiszabandó büntetését ki nem tölti, addig szó sem lehet a kiadatásról.

Kopinics büntársai a bíróság előtt

A budapesti ügyészség Daray László, Papp Mihályé és Kiss Gábor ellen elkészítette vádiratát s a vádatmérés való is helyezte őket. A büntetőtörvényszéken Krayssel Miklós dr. ítélőtáblai bíró tanácsa hétfőn tárgyalja ezt az érdekesnek ígérkező bünygyet.

Ismét kapható régi időkől bevált Waldheim-jéle

soványító-tea

Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Eledmód megváltoztató nélkül, állandó súlycsökkenés mellett keves nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Magyarországi forrárt Szent Péter gyógyszervegyészeti laboratórium Budapest, VI., Felső erdősr. 32. szám

500.000 korona

jóminőségű Himalaya

női kabát

Gerő Márton, Király ucca 22. (saroküzet)

FENYVES

KALVINITER * KORONÁHERCEG U. 8. DEZSÓ RT. KAROLYKÖRUT 9. KAROLYKÖRUT 10.

Gyapjászövet-osztály:	
Öltenykelmék, tartós minőség, 140 cm széles	83.600
Tiszta gyapjú öltönykelmék	160.550
Oszi ragláncelmék tiszta gyapjú	193.800
Szoklókelmék, angol zsáner, 144 cm széles	76.000
La kabátvelour tiszta gyapjú minden színben	236.000
Divatcsikos és kockás női ruhakelmék	61.750
Eolín ruhakelmék tiszta gyapjú, minden színben	104.500
Gyapjú Kasán minden színben	76.000
Kombinált öltönykellékosomag (tartalmaz egy öltönyöt szűkséges összes béléssanyagokat)	135.000
Selyem-osztály:	
Nyersselyem minőségűnállalban	83.600
Japán-selyem minden színben	97.800
Trikóselyem divatszínben	117.800
Crepe de Chine	158.000
Selyem-marocain, a legdivatosabb mintákban	153.900
Sima és mintás bélelésselymek nagy választékban	
Mosó-osztály:	
Fehér kockás függönykelme	20.900
Fehér, függöny etamin 150 cm széles, kockás és csíkos	53.200
Mosóvatók legzebb mintákban	22.600
Szintartó mosó-cropp minden színben	21.850
Sportflanel	22.800
Flanel és barchet legzebb mintákban	38.000
Selyemfényű mintás szatén kabátbélés	42.750
Vászon-osztály:	
Kelengyevászon	18.500
Fenyves mosott sifon	23.000
Batiztsifon 90 cm széles	29.450
Batiztsifon 120 cm széles	45.600
Plaplanlepedővászón 120 cm széles	65.550
Böréris angin	23.750
Vászon törülköző	19.950
Frottir törülköző	34.200
Flanel portörő	17.100

Kötöttárú-osztály (csak a Calvin téri áruházunkban)	
Selyem női harisnya minden színben	58.000
Női harisnya minden színben	9.500
Férfizoknik tartós minőség	8.550
Kötött selyemnyakkendő	15.200
Selyem nyakfál	69.350
Férfi téli trikóing	80.750
Gyapjú gyermekszövet	69.350
Gyapjú mackógarnitúra	145.350
Férfi posztó bokavédő	85.000
Kétfélekabátok, divatmellények, calpeffüggyők, paplanok, flaneltakarók, gyapjú nyakkendők és vállkendők, egy- és asztaltörtek nagy választékban!	
Nőiférférvényű-osztály (csak a Calvin téri áruházunkban)	
Női nappali ing aszúrral	36.600
Női nadrág aszúrral	36.000
Női hálóing aszúrral	88.350
Hímzett nadrág-kombiné	87.100
Batizst szoknya-kombiné kézi aszúrral	101.650
Vászon párnahuzat	73.100
Vászon paplanlepedő	201.400
Színes paplan jóminőségű nagy választékban	325.000
Menyasszonyi kelengyék minden kivitelben	
Férfiférférvényű-osztály (csak a Calvin téri áruházunkban)	
Férfing pikémellel	110.200
Színes férfing 2 külön gallérral	83.600
Férfi hosszú hálóing	106.400
Rövid alsónadrág fehér	58.900
Rövid alsónadrág színes	44.600
Férfiszekendő	6.650
Pijama öltönyök	381.900
Konfekció-osztály (csak a Calvin téri áruházunkban)	
Női télikabát	593.000
Velour-kabát legdivosabb fazon	950.000
Divatcsikos aljak	102.600
Selyemtrikózsempor minden színben	190.000
Valódi szőrméboák vagy gallér	173.800
Divatos női filokall minden színben	98.000
Férfi gumiköpeny	366.000
Férfi doublerraglán la minőség	1.121.000
Legdivosabb női, férfji, gyermek és szőrmészt kabátokba nagy választékban	

Rumburgi lenvászónak, alflónok, batizstflónok, kenővázok, köpperek és asztalnemzekben örül választékban

HIREK

HALADUNK

Nagy változások lesznek itt még. Lassanként, nem is vesszük észre, igen látható látnak kiint: „Sinházjegy — részletfizetésre.”

NAGYATÁDI

Nagy lánjaja ellobogott rég. Csak pernye száll szét, kormos. [Füstös.]

Nagy üstökösnek nézték őt. És kiderült, hogy csak kisüstös.

FURCSA GYÓGYMÓD

E hír legalább is szokatlan. Az észak épügy, mint a fülnek. A színházak leépítenek. S az hiszik, hogy így fölépíthet.

MINDEN MINDEGY

Nekem, sajnos, már minden mindegy. A sorrendet akárhogy végjük, ill van p. o. a házbérnyegyed. S a nyuged házbér sincs együtt.

Kálmán Jenő,

A Osztrák Nemzeti Bank nem fogadta el az Angol-Magyar Bank kezességét

Nem tekinti „nagybanknak” — A bécsi Die Stunde érdekes cikke

Az Allgemeine Industriebank szándékával kapcsolatban a bécsi „Die Stunde” vasárnapi száma érdekes hírt közöl, amely rávilágít azokra az okokra, amelyek a Britisch Oesterreichische Bank segítő akcióit megghiúsították. A cikk szerint már a hír felemelkedésekor nem sok reményt fűztek azokhoz a füzös tárgyalásokhoz, amelyek a Brit-Osztrák Bank és a bukás szélére jutott Allgemeine Industrie-Bank közt megindultak. A bizalmatlanságot igazolták a következők, mert a hitelezők nem látnak kellő garanciát a Brit-Osztrák Bankkal való esetleges meg egyezésben és a bank feltételét rájuk nézve nagyon kedvezőtlenek.

A hitelezők most már végképp lemondtak a Brit-Osztrák Bankkal

való kombinációról, amely egyébként is meghiúsult, mert az osztrák Nemzeti Bank vonakodik a Brit Banknak a megígért 30 milliót rendelkezésre bocsátani. Ezt a kölesont ugyanis két külföldi nagybanknak kellett volna garantálnia, de a Brit-Osztrák Bank csak az Angol-Magyar Bankot ajánlotta fel kezésül. Ennek garanciáját azonban az osztrák Nemzeti Bank nem fogadta el, mert az Angol-Magyar Bankot nem tekinti nagybanknak, mint a hogy Budapesten sem tartják — nézete szerint — annak Krausz Simon bankját.

Eddig a „Die Stunde” érdekes híradása, amelyet természetesen csak fentartással közlünk, anélkül, hogy azért bármely irányban felelősséget vállalnánk.

Sienkievics emlékünnepe Budapesten.

Aból az alkalomból, hogy a svájci Rappersvillében 1916 novemberében elhunyt Sienkievics Henrik lengyel író holttemét ma hozták Varsóba, a Magyar-Lengyel Egyesület megható emlékünnepezt rendezett. Az ünnepség a Mátyás-templomban tartott nagyszíval vette kezdetét. Utána a közönség átvonult a parlament épületébe, ahol a Külgügyi Társaság helyiségében Sienkievics-mathét tartották. Dr. báró Nyári Albert elnöki megnyitójában a halott költő útját Rákóczi kassai utjával hasonlította össze. Ezután Pétri Mór, a Petőfi Társaság alelnöke szavalt a lengyelekhez írt költeményét, majd Tomcsányi János külügyminiszteriumi sajtóreferens ismertette Sienkievics soha el nem mulo érdemét. Végül az ifjúság képviselőiben Gyulás János méltatta a „magyar Jókait”. Záradékként szót kért meg Lengyelország magyarországi képviselője Georg de Tomaszewski úgyvivő is, aki ékes franczia előadásban állapította meg a lengyel és magyar kultúra rokonságát. Délután 5 órakor az ünnepi közönség megjelent az Urániában, ahol a halott báró Vadisnak előadását tekintették meg.

Allami vállalat a m. kir. osztály sorsjátékát és nagyon örvendett, hogy jelentőségét mindjobban megérti a közönség, mert a sorsjátékban résztvevők száma a mai nehéz időkben is allandóan növekszik. Még azok is, akik dőrebben az osztálysorsjátékot elnevezik, mindinkább arra a meggyőződésre jutnak, hogy — miután minden húzásnál milliót nyereményösszegetek fizetnek ki számos szerencsés nyertesek — végső eredményében az általános jólétet is előmozdítja. Az új osztálysorsjáték november 12-én kezdődő húzásánál egyetlen egy sorsjeggyel szerencsés esetben egy és félmillió korona nyerhető.

Egy bank vezérigazgatójának affére bankintézetével. Néhány hónappal ezelőtt Tibor Róbert, egy bank vezérigazgatója megnőtta, hogy Káldy Pál bankintéző 48 órai késedelemmel szolgáltatja ki egy ügyfél 50 darab Központi jelzolgban papírját. Miután e miatt az ügyfélnek máshol levő értékpapírjait elkészülték, Tibor sőt szavakkal támadt a bankintézőre, aki feljelentette becsületlétért miátt a vezérigazgatót. A büntető járásbíró-ság büntésnek mondotta ugyan ki a vezérigazgatót, de mert a sértést a panaszos jogellenes ténykedése idézte elő, Tibor-t a büntetés alól fölmentette. Az ítéletet a felelősségtel bírósig is jóváhagyta.

Elfogott szökött feyene. A pest-érsebségi rendőrkapitányság letartoztatta Győrffy András lakatos. aki a váci fogyházból néhány héttel ezelőtt megszökött. — Betörték egy cinógyárba. Fréby Dező cipőgyáros raktárába tegnap éjszaka betörték és a tettesek harminc millió korona értékű bőrángyot magukkal vittek. A betörők egyikét Bieltz Gyula lakatos személyében elfogták. Büntetésüket keresik.

Szabadiára helyezték Beöthy Zsigmond letartoztatott Britanniát.

Ismeretes, hogy Stern Dávid kereskedő feljelentést tett a főkapitányságon Beöthy Zsigmond István volt Britanniás tiszt ellen. Feljelentésében előadta hogy mikor a Britanniában székelt különböző fogházban volt, Beöthy sulyosan bántalmazta őt és pénzt ékszeret és egyéb értéktárgyait elvette tőle. A rendőrség letartoztatta Beöthy-t, aki vasárnap a rendőrség foglya volt. Vasárnap délelőtt azonban Vogl József rendőrkapitány szabadiára helyezte Beöthy-t, mivel ebben az ügyben már egy ízben nyomonászást folyt, mely annak idejében befejezést nyert.

Ejszakai támadás. Tegnap éjszaka az Útölt-úton ismeretlen tettesek megtámadták és összeszerkálták Sós István szövőmestert. A támadókat a rendőrség keresti.

Vitriollal leöntötte sógornőjét. Szombat délután a Nagytemplom-utca 30. sz. házában Rottmann Jenő nyomász 32 éves felesége vitriollal leöntötte sógornőjét, Zöldi Dezsőné, született Rottmann Vilma-t. Az ügy előzménye az, hogy Rottmann megnőtta, hogy az urának már régóta viszonya van a saját húgával, Szombaton aztán feleségére vonta Zöldi-né, aki nevére vallotta be büntető, amire Rottmann előrántotta a vitriolos üveget és leöntötte sógornőjét. Zöldi-né a mentők a Rókus-kórházba szállították, de olyan sulyos égési sebeket szenvedett, hogy életbenmaradásához alig van remény. A mérnyűd asszonyt a rendőrség letartoztatta.

Megtámadta a rendőrt. Tegnap éjszaka a soroksói úton ittas állapotban a földön fekvő taláta a rendőrszemb Varga Mihály hajléképész. Mikor a rendőr igazolásra szólította, Varga revolverrel szerzett. A rendőrköz-hatóság után sikerült megtekezni a részeg embert, akit előlították a főkapitányságra.

Nemzetközi ópium-értekezlet. Genfben jelentik: Genfben november 3-án mindazoknak az államoknak részvételével, amelyeknek a földi keleten területek vannak, értekezlet ül össze, amely a kész ópiummal és az élvezeti célokra szolgáló ópiummal való kereskedés elnyomásával foglalkozik. November 7-én aztán a kábítószerek elleni küzdelem tárgyában általános értekezlet lesz, amelyen részt vesznek a Nemzetközi Szövetségének tagállamai, az ópium egyezmény szignatárius hatalmai és mindazok az államok, amelyekben kábítószereket termelnek és földoloznak. Ezen az értekezletben Németország is képviselteti magát.

Ismertető könyv a rendőrség működéséről. Pámer János hírlan-író, a rendőrség felhatalozott lapján munkatársra igen közhasznu és érdekes könyvet írt „A budapesti Magyar Kir. Államrendéségi szervezetének és működésének tájékoztató könyve” címmel. A könyv a legközelebbi napokban hagyja el a sajtót. Merendelhető a Magyar Országos Tudósító helyiségében, főkapitányság, földszint.

— Astoria Taverna újra megnyílt. Estéknél Angyan Jazz-Band.
— 125.000 koronáért ad teljes ellátást, negyszeri étkezéssel és szobát a balatonfüredi fürdőüzagratóság a különben berendezett Ipolyudvarban vagy Grand-Hotelben.
— Beketov cirkuszigazgató — elfelejtett ígéréte. A Magyar Artista Egyesület vezetői megállapodtak Beketov cirkuszigazgatóval, hogy a pótfőllékek beszolgáltatását megváltja azzal, hogy augusztus hónap folyamán két esti előadás tisztja jóvedelmét kőia az egyesületnek kitartalni. Ezt az ígérést még azzal töldölte meg, hogy egy „nagybov összeget” is fog az egyesületnek adományozni. A cirkusz már régen bezártá kapuit és az artisták hiába várta Beketov jegypótfőllék megváltását és nagylelkű adományát. Az egyesület most ügyésze útján keresetet adott be Beketov ellen, melyben kéri 65.000.000 korona elmarasztalására. Az ígért két előadás tisztja jóvedelmét 49.000.000, a nagylelkű adományt 25.000.000 koronában állapítja meg a Magyar Artista Egyesület.

Royal Orfeum
A
u. öcső helyárai hétköznapok a következők:
Erkélypáholy 4 személyes 300.000 K
Földszinti szoblya . . 90—41 ezer K
Földszinti támlásszék 34—23 ezer K
Emeleti álohelyek . . 40—7 ezer K
A vasárnap délutáni előadásokon ezekből a rendkívül mérsékelt helyárakból további 40% engedmény.

1 próbavásárlás részletre
meggyőződöttél Ön, hogy női és férfiszőnye, vászontel, zsebr, selyem, flanel, trikószelyem női feltérnemű, egy készlet, két labatok, keszven és méret szerint
infúzió ügynökünk nincs, minden hasonló alakulatnál
ölcsoóban beszerezhető
PRINCS SÁNDOR
divatruházunk részletosztályában
Budapest,
Király u. 23. Bejárat az udvarból

Mi a hölgyek kívánsága?
Elegáns, szépen, divatosan és olcsón ruházkodni!
E cél érdekében kérem áruházon kirakattal és annak szerzését
őszi és téli modelleket s minden versenyt felülmúló arait megtekinteni!
Téliköpeny gyapjúvelőrből minden szanben 975.000-fől
Téliköpeny gyapjúvelőrel 1.600.000-fől
Seal Electric kabát brokát béttessel, 130 cm hosszú 5.200.000
Szürke Patagonisch bunda brokát béttessel, 130 cm hosszú 3.900.000
Nutriettesportkabát minden lehető színben 2.600.000
Nagy választék szőrméredő velour- és seal-púss kabátokban, valamint forrázóknak, ruhákban, aljakban, gyapjútrikó-kabátokban és trikó-sztyen-zsemperekben.
MOLNÁR GYULA
divatbáza
Budapest, VII. Rákóczi út 22

SZAKORVOSI
rendész
vör- és nembeteg
rázóra
EZÜST SALVÁRBAN-OLTÁS. — Rendelés egész nap
Rákóczi út 22. I. em. I. Rókusai szobában.

Till tanácsnok nem tárgyalja a bérautósok kérvényét

A napokban a bérautófuvarozók kérvényét nyújtották be a tanácsnok, melyben igényüket lezárták, most már csak száz rendszámot kértek.

Az így természetesen ismét Till tanácsnok elé került, akit ez kellemetlen dilemma elé állított. Számomra kellett azaz, hogy kedvezőtlen döntés esetén a közvélemény esetleg különbséget fogja tartani, ha rágalmozói ügyében elutasító határozatot hoz. Till Antal, ki évek óta köznevelésre tölti be hivatalát és kinek nemrégiben ünnepeket szolgálati publikumát — éppen ezért ünnepelhetetlenek tartotta, hogy ebben az ügyben döntött. Ezt a véleményét bővebben kifejtette Sipőcz Jenő elől, a polgármester helyvalóinak is tartotta ezt és intézkedett, hogy az amíg is gyengékedő Till Antal helyett Purbel Győző tanácsnok elé kerüljenek az ügy aktái.

Rágalmozásért fogházra ítétek egy tőzsdésért. Az elmúlt évben több ügyfele nevében dr. Vándor Mihály ügyvéd büntető feljelentést tett Antal Imre tőzsdés ellen, aki azonban egyezséget kötött a feljelentéssel s így a feljelentés visszavonták. Később differencia merült fel Antal és az ügyvéd között, mire Antal panaszos beadványt intézett az Ügyvédi Kamarához, amely azonban alapilannak találta a feljelentést és az ügyben a további eljárást megszüntette. Dr. Vándor erre hatóság előtti megrágalmozás címén beperelte Antalt, akit dr. Jakab büntető járásbíró most kétheti fogházra és 500.000 korona pénzbüntetésre ítélt el. Antal az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

Lemond a belga miniszterelnök. Brüsszelből jelentik, Theunis miniszterelnök egyik beszédében kifejezésre juttatta annak a lehetőségét, hogy rövidesen lemond tisztelő.

Meghalt Amerika földművelésügyi minisztere. Washingtonból jelentik Wallace földművelésügyi miniszter múltán meghalt. Utódlásáért ideiglenesen Marvint, a meteorológiai intézet vezetőjét nevezték ki. (MTI.)

Emlékünnepe a szocialista ifjúsági szervezetek jubileumán. Bécsből jelentik. A lefolyt hétem Bécset egyes kerületeiben népes szülői értekezleteket tartottak és a szocialista ifjúság fáklyámeneteket rendezett annak az emlékére, hogy harminc évvel ezelőtt megalapították a szocialista ifjúsági szervezeteket. Ez ünnepségek befejezőeként a szocialista ifjúság ma népes gyűlést tartott a Rathaus téren.

Baleset a futballpályán. Vasárnap délután az U. M. T. E. futballpályáján Pintér Béla 22 éves játékos oly szerencsétlenül futott össze egy ellenfelével, hogy feje betört. A megsérült játékosat a mentők bekötözték és lakására szállították.

Vasárnapi csendélet Erzsébetfalván. Vasárnap éjszaka a pesterszécbeti Klapka utcában feleségével együtt hazafelé tartott Bíró Márton kereskedelmi ügynök, mikor öt ember megtámadta őket, mindkettőjüket ültetelni kezdték és elrabolták Bíró tárcáját. A segélykiáltásra rendőr érkezett a színhelyre, akinek sikerült a támadók egyikét elfogni. A rendőrség a többi utnallót keresi.

Huszonötmillió — kétmillióért. Mende Ibolya hivatalnoknő feljelentette Farkas Jánosné háztartásbelit, akitől huszonötmillió korona értékű fedezet ellenében kétmillió korona kölcsönt vett fel. Mikor a kölcsönt vissza akarta fizetni, Farkasné nem tudta a fedezetet visszaadni. Sikkesztás miatt letartóztatták.

Ismét baleset történt a bikaviadalon. Az újpesti Stadionban rendezett bikaviadalon vasárnap délután megint baleset történt. Egy bika felkeltte Pedrucho Asino torreadort, akivel a multheti játékos során már egyszer szerencsétlenség történt. A „peches” torreador most balkarján szenvedett sérüléseket, segélynyújtás után azonban ismét porondra állt.

Aki mindenáron Tornay Rózsit akarta utánózni

A MOKTÁR család tisztviselőjének vallomása

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Jelentették a lapok, hogy a rendőrség letartóztatta a Magyar Országos Központi Takarékpénztár Rákóczi-úti főközlöny egyik tisztviselőjét, aki furfangos módon meg akarta károsítani az intézetet.

A fiatal gépirőné, aki saját beismerése szerint Tornay Rózsit akarta utánózni, a rendőrségen a következőket mondotta el a családi körlet történetét:

Hivatalnok család lánya, aki nolina nem nélkülözött, de vágyott a gondatlan földre, ur ruhára, kalapra, cipőre, amikre fizetéséből bizony nem igen tellett.

Tornay Rózsai milliárdos sikkesztása óta folyton azon gondolkodott, hogy mi mi módon tudna ő is valamit hasonlót csinálni. Nap-nap után újabb és újabb tervet eszelt ki, míg rájött, hogy

a bankfőknél szokásban lévő módon telefonon át fog egy csekket avyítani.

A MOKTÁRNál ugyanis az volt a szokás, ha valamelyik főknél kevés volt a készpénz, akkor a csekkel jelenkezést a központoth utasították és telefonon előre bejelentették, hogy milyen nevű és milyen összegű csekket fognak a pénztárnál bemutatni. Ezeket a csekket a központ pénztára a fők terhére mindig be is szokta fizetni. A sok fantasztikus terv helyett ezt a módot választotta a fiatal tisztviselő a szélhámosság elkövetésére.

A Rákóczi uti fők előtt gyakran szokott léggömböt árulni egy fiatalember, akinek hangja a leány szerint, nagyon hasonlított a fők főnökének hangjához. Ezt szemelte ki büntársnak.

Napokon át tépelődött, míg rászánta magát, hogy beszéljen a léggömbárussal, Horváth Ferenc rikkanccsal.

Félrehívta és minden körletet nélkül megpróbálta akarva-é ellenére „lökni” csinálni, ötmillió koronáért. Horváth erre deklarált, hogy mi kell majd csinálni, de 6 nem árulta el neki, csak annyit mondott, hogy egy negyed óra alatt elintézheti az egészet és hogy pénteken

reggel 9 órakor ugyanott fognak találkozni.

Pénteken reggel a megbeszélthelyen találkoztak is Horváthtal. Rózsit észrevette, hogy a léggömbáruss zavarodottan viselkedik, de azt gondolta, hogy ez csak lámpaláz, ami el fog múlni. Gyalog mentek a Szervita térig, ahol a dohányfőzsde nyilvános telefonállomásra bekiülté Horváth-ot. Átadta neki egy szelet papírra felírva a bank telefonszámát azaz, hogy Gaumann igazgató urat hívja föl és mikor az jelentkezik, csak annyit mondjon:

— Itt jőzsefvárosi fők! Kérem igazgató ur, beküldtem Pónyó Pál névről szóló százezeren millió csekket. Tesseék intézkedni, hogy a jőzsefvárosi fők terhére honorálják.

Mialatt Horváth a trafikban telefonált neki, feltűnt, hogy két fiatal ember akik az utcán utánuk jöttek szintén megállottak egy kirakatnál és lopva figyeltek őt.

Horváth kijött a trafikból és azt mondta, hogy Gaumann igazgató est felelte:

— Rendben van. Erre ő átadta Horváthnak az előre elkészített hamis csekket és elindult a bank felé. Utközben a két fiatalmbort figyelté és látta, hogy azok utánuk jöttek.

Ekkor villant meg agyában a gondolat, hogy azok detektívek.

Horváth bekiülté a bankba, ő meg azon gondolkodott, hogy a két detektívnek nézett embert hogyan jőzsefvárosi ki. Ugy tett mintha a Bécsi-utcában fel és le sétálgatna és így óvatosan visszahúzódott a Hajó-utca sarkáig, ahol a porcellánizlet mellől szemmel tartotta a bank bejáratát, a két fiatalember a bank előtt szintén megállott.

Nemsokára Horváth kilépett az ajtón és a Hajó-utca felé tartott, a két fiatalember erre megfordult és követte Horváthot. Most már biztos volt, hogy azok detektívek.

Hirtelen befordult a Hajó-utcaba és a Károly-körút és Dohány-utcaán kereszt

tül, amilyen gyorsan csak tudott visszasieltett a Rákóczi-úti főkná levetkőzött és mintha mi sem történt volna, leült az irógéphez tovább dolgozni. Már egészen biztonságban érezte magát, mikor szombatn délelőtt érte jöttek a detektívek és bevitték a főkaptányására. A gépirő leány beismerte azt is, hogy ez a százezerenmillió család csak az első kísérlet lett volna

és siker esetén nagyobb összegekkel próbálkozott volna. A leányt kihallgatása után letartóztatták és ma délelőtt átkísérték az ügyesség Markó-utcai fogházba, vissza és 6-gr 0.660 hen

Hogyan óvja meg egészségét?

Eláruljuk! — Igyék reggel, délelben és oszonnára egy eszde hiszta, erős, jó bakkvót, pótlék nélkül! Ez egészen tartja a szellemi frisseséget, fokozza a vese működését és így gyorsabb anyagcserét vált ki, ami jó közérzetnek alapfeltétele. A kávé azonban jó legyen.

Meini Gyula r.-t.

MARVEL CHYPRE COLOGNE WATER. No. 1704

Meglepi árakat fizetek viselt férfiruháért!

Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 105-4

Madarat tolláról, Embert jószabásu Imhof-ruháról ismerik meg

IMHOF

Ruhaház, Rákóczi-ut 62

42 év óta főnnálló ruhaházának átszervezése alatt alkalmi áron

csoportárusitást rendez

3000 darab férfi és női gumifelöltő... ..	342 ezer kor.
2000 drb divatöltöny és raglán	795 ezer kor.
Uri fölkabát piüsbőléssel	1.450 ezer kor.
Városi kabát opposum vagy sállgallérral ...	1.950 ezer kor.

Részletre kedvező fizetési föltételek mellett

Sárkány és hócipő javítás. Sarkulás 10 ezer, talpás 20 ezer. Sárkány bőrtől készült. VADÁSZ gumiszív, 1000-1200 Ft. Liza Ferenc utca 8. Nagymező u. közt.

Tere=fere

A HÉT SZENZACIÓJA: *Rajnay* Gábor, aki a Vígyszínház „Vadkan”-jában kicsinyke szerepéből valószínű vezető szerepet formált, amelyre a legelincisebb nezőnek is fel kell figyelnie.

SOMOGYI NUSINAK nagy a bánata. Úgy volt, hogy u. Marica grófnő bemutatója után — mint megírtuk — elhúzzák a nyugati országokba és néhány héfő külföldön marad. Már a körutazásra jegyét is megváltotta huszonhétmillió koronáért és felkészült az útra, amikor egyszerre legnagyobb meglepetésére azt látja a *Blaha Lujza* Színház ügyelő tábláján, hogy másnap délelőtt 9-kor be kell mennie a *Blaha Lujza*-Színházba, mert játsszák a „Kán és Abel” című francia operettben. Elképzelhető szegény Somogyi Nusi bánata. Rögtön felszaladt Faludi vezérhez, hogy el-sírja bánatát, de hiába volt minden sírás-rívás, a szerencsét nem vették vissza, ellenben megígérték neki, hogy a jövő operettben, amelynek „Paprikájancsi” a címe és Stolz Róbert a szerzője, nem fog játszani, hanem a tehetséges *Siró Anna* lesz majd az operett szubrettje. Így aztán Somogyi Nusi meánnyugodott és most már jókedvűen készül a darabra, hiszen decemberben mégis elutazhatik.

KÁLMÁN IMREVEL is kedves dolog történet most, hogy itt volt Pesten. Köz tudomást, hogy Kálmánnak van egy kabátja, amely szerint, ha esti operett-hemutatója van, reggel borotválkozás közben megvágja magát a borbélyal. Most azonban olyan borbély kezébe került, aki hasátalan forgatta ide-oda a borotvát, a vágás nem sikerült. Amikor aztán este megvolt a „Marica grófnő” hatalmas sikere, örömmel mesélte Zerkovitz Béldnek a Király Színház kulisszái között:

— Rajtam már a kaballa sem fog. Nincs rajtam vágás és mégis nagy a sikerem.

— Dehogyan nincs — mondta mosolyogva Zerkovitz — hát az operának a gyújtótöbét nem edgtak meg?

A „VADKAN” második felvonásának van egy megrázó jelenete. Amikor Révay, a hollasi vár kapitánya minden földi javát rápazarolta szépséges feleségére, Forgách Zsuzsannára és a vár lakosait éhezni hagyja, a pörök feleségét felláznadnak és rongyos ruhában betörnek a várkastélyba, hogy életüket számonkérjék a nagy urtól. Hatvan statisztika ront be a palotába, akik valamennyien tépettszakadt ruhákban vannak. De hát hol vegyen a színház annyi rongyos bluzt, tépett szoknyát? Vettek hát utat és hogy szinpaddéssé tegyék azokat, fésűzargattatták. A ruhaszagrátás közben az egyik statisztika elkezd ptyvergni.

— Hát te mit sírsz? — kérdezik ötle.

— Sajnálom ezt a gyönyörű bluzt széttépni. Inkább adják nekem és én hozok egy rosszat helyette.

A Vígyszínház gazdájának közismert jószeve van. Az új bluzt hát oda is adta egy rongyosért.

A MINAP ITT JÁRT PESTEN egy amerikai színházszervező és megvásárolta a „Nótás kapitány” előadás jogát. De nemesak a darabot vette meg, hanem a harmadik felvonás egyik kelléke is, a lopótökök is. Amerikában ugyanis alkoholfüggő van, a lopótökök nem ismerik, de Mály Gerő kezében anyni tömörkedt tréfaságra ad alkalmat ez az egyszerű borszívó szerszám, hogy az amerikusoknak megmutassák és azt is megvásárolja. Hiába mondta neki, hogy a fongerentli örmester nem tud majd azzal úgy bánni, mint a magyar huszár.

A KAMARÁBAN
szíve szerint kacaghat az

1 üzlet, 2 főnök, 3 feleség
(Pottasz és Perlmutter) eredeti humorán

Ezenkívül az új magyar film

Holnap kezdődik az élet
Hatosok Viktor „Übretti diákok” című regénye

Előadások 7/8, 9/8 és 10 órakor

SZÍNHÁZ

Lábass Juci elmondja küzdelmeit a „Buksi”-tól a „Maricá”-ig

„Rátkay is olyan férj volt, mint a többi”

Elkerestem Lábass Jucit a Marica grófnő kilencedik előadásán ültözőjében, hogy beszéljen nekem színpályájáról, amíg első fellépésétől a Buksitól mostani, hatalmas diadalához a Marica grófnőhöz eljutott. Lábass ezeket mondta:

— Születtem Szabadkán. Gyermekkoromban sokat játszottam, pajkoskodtam, firtém, zuztam, emiatt szülem záróban neveltetett, ahol kegyes szívű apácák oktattak a tudományokra. Szerettem énekelni bus magyar nótákat, amelyeket a lányok hoztak be az intézetbe. Ha iskolafelügyelő jött látogatni az iskolát, a kedves nővérem engem produkáltak és a kedves főnökön így mutatott be:

— Ez a mi kis dalos pacisirtánim. — Majd még színésznő lesz egyszer — dörmögte szeliden az öreg főtisztelendő ur, akinek egyszer eldaloltam egy magyar nótát.

— Jöttek a vizsgák, a „Lili”, az „Elvált asszony” és a többi operett és jött kiváló mesterem, *Tanayné Halmi Margit*, aki szelid szavakkal nevelt rá a színpadra. Hogy igazán színésznő lettem, váltig hiszem, csak neki köszönhetem.

— Amikor az iskolát elvégeztem, *Polgár* direktor el akart vinni Pozsonyba, ezer korona havi fizetéssel. Oriási pénz volt ez akkor. *Beöthy László* kezebb gázsit ígért, de annál több szerepet és így itt maradtam a Király Színházban.

— Ma már a „Marica grófnő” vakító fényében mosolyogva gondolok a Királyszínház első napjaimra, amikor *mindjárt ellenfelekkel találtam magamat szemközt*, amikor odahaza keserű könnyeket sírtam, amikor vágyakozva gondoltam vissza a szabadkai zárda hatalmas kőfallal kerített udvarára, ahol a szépségteljes hársfák árnyékában csak az emberi jószágról beszéltek nekünk az apácák...

— Színésznő? Isten ments! — gondoltam magamban és éjszaka álmatlanul forgódtam a vaságyban.

— De a gondolat már nem hagyott nyugodni. Odahaza is elmondtam. Az apám, régi magyar nemes ur azonban hallani sem akart erről. Egyszer aztán lejött hozzánk Szabadkára anyai nagybátyám, *Edvi Illés Károly*, a művészet lelkes barátja és ezt mondta:

— Edes gyermekeim! Ha ez a kislány színésznő akar lenni, adjátok őt oda a Mészárosnak. Még sok örömeitök lehet benne.

— Apám azonban nem engedett elveiből. Kesőbb beleszerettem egy szabadkai fiuba, aki el akart venni feleségül. Egész gyerek voltam még, de a szerelem nagy, komoly szerelem volt s amikor apám megtudta, kijelentette, hogy *inkább a művészetet jegyezsem el magam, mint „azzal a gyerekekkel”* — ahogyan ő mondta.

— Így lettem színésznő. — *Rákosi Szidhi*hez iratkoztam be. Szörnyű nehezen ment az első esztendő. Gondolatlanul és léleklelenül róttam e nagyváros zajló közepét és már arra gondoltam, hogy visszamegyek Szabadkára, amikor *Stoll Károly*, áldassék a neve, tanítómesteremmé szegődött.

— A „Buksi”-ban kaptam először szerepet, azért, hogy megismerjem a közönség a „Mozi király” nekem ígért nagy szerepe előtt. Ezt a szerepet már ide is adták, közben azonban hazajött *Fedák Sári* és nem engedte meg, hogy én játszam a szerepet...

— Levonultam hát a színpadról és nekem csak a „morzsák”-at adták, azt ami épen jutott. Átvittek a Magyar Színházba, ahol a „Léni nő”-ben játszottam, majd *Beöthy László* átkommandírozott a Városi Színházba. Nekem ígérték a Sztámbul rózsája főszerepét is, de nem adták ide. Az ígért földjén élttem én akkor hihetetlen küzdelmek között, hol ez, hol az nem hagyott szóhoz jutni, de én hihetetlen türelemmel vártam arra a percre, amikor egyszer — mégis — megnutathatom majd, amit tudok.

— Emiatt természetesen *temérdek differenciám támadt az emberekkel, de sohasem magamért, hanem mindig a színházért, a színpadért, amelyet rajongásig szerettem*. Aztán férjhez mentem Rátkayhoz. *Marci* olyan volt, mint a többi férj. Nem akarta, hogy játszsam, azt szerette volna, ha haza megyek és a színháznak még a tákáját is elkerülöm. Minden ambíciója az volt, hogy

polgáraszonyt neveljen belőlem és valósággal örült, ha nem kaptam szerepet. Abban bízott, hogy egyszer majd csak elveszitem így a kedvem a színházról és a kulisszák közül örökre hazavihet.

— Legelső sikerem a „Cigány grófnő”-ben volt, ahol Rátkay volt a partnerem, majd később az „Offenbach”-ban. *Elkór kezdtek komoly primadonna számba venni*. Marci az Offenbach alatt elment a dollár után Amerikába, én pedig elmentem a Király Színházról.

— *Senki sem lehet próféta a maga hazájában* — gondoltam, amikor Beöthy minden kérésémet, minden panaszomat nevére hallgatta végig, mert hiszen ő még mindig a kis növendék látta maga előtt, amikor megjelentem brodjában.

— *Alimentem a Városba, ahol a Bocacelo-ban szép sikerem volt*. A válópöröm kezdete is erre az időre esik. *Rátkaytól harag nélkül váltam el, ezt azoleknek megnyugtatódszra mondom, akik szeretnek a kulisszák-tól befelé is nézni és mondhatom, hogy köztünk soha semmiféle nézeteltérés nem volt*. S ma, amikor mindaketten egy ragyogó operett sikerének közepénjében állunk, én is csak örülni tudunk a közönség tapsainak, amelyek akár neki, akár nekem szólnak.

— A Renaissance Színházbeli vendég szereplésem után elkerültem Berlinbe filmezni, öt hónap után hazajöttem és felléptem a *Budai Színház*ban a *Tangokirálynő*-ben. Ez színi pályám egyik legszebb emléke. Azután a Városi Színházhoz szerződtem és felléptem az „Orfeusz”-ban, a „Bachus éj”-ben és az „Amerika bárja”-ban, majd hosszas pihenés után leszerződtem a „Marica grófnő” címszerepének eljátszására a Király Színházba.

— Mit mondjak még? Boldog vagyok. Eddigi utamon sokat könyveztem, de mintha ma ezek a könyvek mind gyógyyszemekké váltottak volna a Marica színpadán, ahol megtanultam, mi az igazi siker, a színésznő komoly, nagy sikere.

RÖVID HIREK

MOLNÁR FERENC
„Üvegpipó” című darabjából, amely a Vígyszínház legközelebbi üdonsága lesz, már megvásárolták Amerika számára. *Martin Beck* new-yorki színházba hozza színe, ahol ezt megelőzően az „Ember tragédiája” színe *Bennyino* londoni színésznővel *Adám* szerepében.

BÉCSI MŰVESZEK
Jönnek a télen a Vígyszínházba. A vendékek névsorában *Pattenberg* neve is szerepel.

SZABOLCS ERNŐ
a Fővárosi Operettszínház főrendezője Párisba utazik, hogy összevásárolja a legközelebb színe kerülő „Ezeregy éjszaka” című látványos operett főbb kellékeit. Az operettet *Martos Ferenc Szabolcs* Ernő és *Szlaviny* Sándor írták.

PETRASS SÁRI
néhány nap múlva, férjével *Crocker*-rel, a londoni Times munkatársával Londonba utazik és az egész telet ott tölti.

RADÓ MÁRIÁT
a fiatal színésznőt — akit *Hevesi Sándor* fedezett fel egy vidéki társulatnál — most már minden bizonnyal leszerződtek a Nemzeti Színházhoz. Vasárnap végleges megállapodás jött létre, mely szerint *Radó Mária* szerdán szerződésétől visszavonulandó felép a Nemzeti Színház színpadán.

A PÁL UCCAI FIUK
című regényből színdarab készül, amelyet gyermekelőadás keretében egyik színházunk mutat majd be karácsony hetében.

VAALY ILONA
a télen vendég szereplésre átrándul a Városi Színházba, *Sebestyén Géza* társulatához.

Külfetek vagyunk!

Hogyan született meg a „Kis muszkák”?

Elmondja Földes Imre

A Renaissance Színházban színeként „Kis muszkák” szerzője; Földes Imre mesélte el a következőket:

— En a témát mindig a napi élet eseményéből szedem össze. Az élet gyönyörű és tarkabarka mozaikjából kivések egy-egy színes gyöngyöt, azt megformálom, körülgyalulom és színpadra állítom.

— A „Császár katonái” úgy született, hogy gyerekkoromban a kaszárnyáival szemben lakunk és közvetlen közelről éreztem a katonavilág levegőjének nyomását sűrűségét. A „Hivatalnok úr” meséje az irodában fogant meg bennem, hiszen jómagam is hosszú estendőlköm át tisztviselője voltam egy fővárosi állalatnak. A „Bábvány” meséjét egy Orszországból hazakerült fogoly hozta el nekem, akit felerőltent kergetett a szél tájról-tájr a dermedt orosz puszták. A „Nincs többé”-ra a klubélet tanított, a „Kis muszkák” eszméjét pedig azok a kis tragédiák érezték meg bennem, amelyek itt áradtak körülöttünk azóta, hogy hadifoglyaink hazakerültek a nagy Muszkaország-ból.

— Kis pasztelt akartam csupán festeni, amely köré, azt szeretném, ha aranyáms keretet venne szeretetből a közönség. Ennyit szeretnék és nem többet.

• A Vigszínház jövő heti műsorát a Vadkap dominálja. Kedden és szombaton az Imádott! kerül színpadra, csütörtökön pedig a Bunburyt ismétlik. Jövő vasárnap délután a Bunbury szerepel a műsoron.

• A Kis muszkák mellett a Renaissance-Színház több műsordarabja tölti le a hét reportóriáját. Hétfőn, szerdán, szombaton és vasárnap Kis muszkák, kedden és pénteken Csokoládé meg, csütörtökön Haláltánc, szombaton délután Vera Mircva, vasárnap délután A három. Tavalyi leszállított hely-drak.

Várkonyi Mihály első amerikai filme

Az élet hullámain

Filmjáték a szerelemről, a dicsőségről és a munkáról

A legújabb Rádium-Paramount-attrakció

Bemutatta keddől kezdve

AZ OLIMPIA-MOZGO

• A Városi Színházban hétfőn a Móra kerül színpadra Nagy Margittal a címszerepben, Des Grieux dr. Nasta lesz. Kedden a Szemlái borbély Rosina szerepét először énekl Alpar Gitta, szerdán a Vén bakancsos van műsoron a Nemzeti Színház előadásában. Csütörtökön a Bűvés vadász, pénteken a Mikádó, szombaton Bűn bűn kerül színpadra. Vasárnap délután Sándor Erzsé kamaránéknak első fellépéssel a Hoffmann meséit adja, este a nagyszerű Magyarécska királykisasszony ismétlik. Jövő hétfőn a Parasztszínház operát adják a Hasis mimodrámmal egy estén.

Külfetek vagyunk!

• Budapest szenzációja a „Mária grófnő” sikere. Kálmán gyönyörű operettje és a csodálatos előadás élen Lábas Juci-val, Vályi Ióná-val, Kiss Ferenc-el, Rátkai-val, Borossal, Lata-bárral estéről-estére táblás házakat varázsol a Király-színházba. Mérsékelt áru délutáni előadás vasárnap „Árvácska” Kiss Ferenc-el, Vályi Ióná-val, Somogyi Nusival és Borossal. Mindazonáltal napján „Három a kis-lány” Alpar Gittával.

Faludi Miklós lesz a Blaha Lujza Színház igazgatója

A művészi igazgató továbbra is Emőd Tamás

Az Unió érdekeltségének egy részét átvette Faludi Miklós, aki ezáltal egyik főszervezője lett annak a négy színházból álló vállalatnak, amelynek Faludi Jenő vezérigazgató a feje. Faludi Miklós, aki maga is színházi ember s aki hosszú esztendőkn át vezette a Vig-színház gazdasági ügyeit, most sem akar távolmaradni a munkától és ezért elhatározta, hogy aktív részt fog venni az Unió színházak vezetésében. Az Unió részvénytársaság összeült hát és Faludi Miklóst kinevezte a Blaha Lujza-színház igazgatójává. Ez a kinevezés természetesen nem érinti Emőd Tamás megbízatását, amely tudvalevően jóval szűkebb körű és kizáró-

ráan a művészi ügyek intézésére vonatkozik. Faludi Miklóst ezzel szemben teljhatalommal ruházta fel a részvénytársaság, ami annyit jelent, hogy önállóan, a központtól függetlenül fogja intézni a színház ügyeit, kivéven a műsor összeállítását és a szereposztást, ami továbbra is Emőd Tamás kezében marad, Faludi Miklós azonban szükség szerint tagokat is szerződ-tethet.

Faludi Miklós kinevezése az Unió körökben nagy örömet keltett. Faludi Miklós kiváló képességeit a színházak környekén mindenki ismeri s hosszú, vigszínházi munkássága olyann volt, amely ma mindenki bizalommal tölthet el.

• A Nótás kapitány folytatja fényes pályafutását a Fővárosi Operettszínházban a jövő hét minden estéjén. Vasárnap délután és szombaton délután is a Drótosótót adják mérsékelt hely-árral.

MOZGÓKÉP-OTTHON

Egy üzlet, két főnök, három feleség

Amerikai vígjáték 8 fejezetben

Priscilla Dean

Szélhámosok

Amerikai „EWELE”-film 7 fejezetben

Híradó: Bikavladalok

Előadások 4, 6, 8, 10

• Heltai Jenő „Masamód”-ja Bajor Gizivel szombaton este vonul be a Magyar Színház színpadára. A költészet és humor remekművét Heltaihoz méltó parádés kóstásban Bajor Gizl, T. Forrai Rózi, Gombaszögi Ella, Csathó Gitta, Horváth Elvira, Csontos Gyula, Hegedüs Tibor, Kertész Endre együttesében hozza ki a Magyar Színház. Külön szenzáció: Bajor Gizl modern francia dalai. Szerda estig Molnár Ferenc jubiláris színjátéka, „A vörös malom” kerül színpadra Darvas Lillivel, csütörtökön a „Johanna” Bajor Gizivel, pénteken este és vasárnap délután a „Sasfők” Darvas Lillivel, szombaton délután a „Szent Péter esernyője” kerül színpadra. A délutáni előadások mérsékelt hely-árral.

Édesanyám

Október 31

F FOX X

Október 31

A főszerepben: MARY CARK

• Az új Szénes Béla-vígjáték, „Az ózias asszony” pénteken este kerül bemutatásra a Belvárosi Színházban. „A buta ember” és „A gazdag lány” szerzőjét megillető előrendű kiostásban. Titkos Ióna, Bóth Klári, Rozsnyai Ióna, Hahné Aranka, Kertész Deszö, Z. Molnár, Rubinyi, Vándory Abel játszóak a szenzációsan vidám darab háttá szerepét. Péntekig minden este, valamint szombaton délután a még mindig tölt házakat vonzó „Nagyhörög és a pinóc” megy. Vasárnap délután a „Kreutzer szonáta” mérsékelt hely-árral.

Milliók filma
A TIVOLIBAN HOLLYWOOD
Vidám történet a legnagyobb amerikai filmváros életéből 8 fejezetben
Mary Pickford, Pola Negri, Nina Foch, Baby Peggy, Agnes Ayres, Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks stb. közreműködésével

MOZI ÉS FILM

Covered Wagon

Az amerikai uttörők kalandjai, küzdelmei és harcai

A newyorki Capitol hatvan hétig egy-egy tában játszotta az elmúlt szezonban azt a grandiózus Paramount-filmet, amelyet ma mutatott be a Corvin Színház színpadán hét előt. Ez a film egészen különleges és bátran mondhatjuk, hogy páratlan a maga nemében. Hősköltemény a szó legszorosabb értelmében, méft azt a kort veteli elénk, amikor az első amerikai bevándorlók a kontinens keleti partjára nek indultak, az ismeretlen nyugati vidékeknek a szárazföld ismeretlen belsejének, hogy új hazát, földet és aranyat szerezzenek maguknak. A kultúra uttörői voltak ezek a fardhatatlan, vakmerő, erős és elszánt emberek, akik megnyitották számunkra és az egész kultúránk számára Amerikát.

Az amerikai honfoglalás képei, izgalmas és drámaterejű jelenetel peregnel le a szemünk előtt egy érdekes szerelmi dráma keretében a Covered Wagon előadásban. James Cruise, ez a kiváló amerikai rendező oly tökéletesen, oly nagy apparattussal vitte filme ezt a kort, ennek a kornak fardalmait, izgalmaikat, harcaikat és küzdelmeit, mintha a való élet vonulna el előttünk. Kimagaslóan izgalmas jelenete a filmnek a prairie-tűz, melynek borzalmas fensége mindenkit lenyűgözött, aztán az indiánok és cowboyok tiszrelelt harcra és a megáradt folyamon való átkelés, amelynek realitását legjobban az jellemzi, hogy a felvételnél emberáldozata is volt a filmnek.

A film igen nagy és meleg sikert aratott, amiből hozzájárult az a színházi keret, amiben a Corvin Színház a filmet bemutatta, a nagyszerű eredeti kiséreget, a művészi feliratok, amelyeket Pácseyé László irt igen nagy gondnal és hzzaértéssel, valamint a betétdalok, amelyek Radó István munkái.

A Nibelungok

A germán hősi eposz filmek

A német filmgyártás időről-időre olyan életjelet ad magáról, amellyel szinte veri a nemzetközi kinematográfiát. Az elmúlt héten a Genus-film Rt. jóvóltából a saját és a szakközönség elé került ismét egy olyan filmprodukció, amely grandiózusításában, nagyvonalúságban felülmúlja az utóbbi időben készült és Magyarországra került filmeket.

Az Ufa-Decla-koncern nagy időszakszerűségű fardással és hőköszíttéssel filme vitte az ősi germán eposzt a Nibelungokat és ezt a germán nagy-sághoz méltó keretben örökítette meg. Thoa v. Harbou. A hindu sármék szerző ismét remekelt, de nagyszerű munkáját maganzendű művészettel vitte filme Fritz Lang, a rendező, mesterialt keltetett életre a résztvevő színészek.

A zajos sikert jelentő bemutatón a sikerhöz nagyban hozzájárult P. Horváth Dezső karnagy, aki a film zenéjét interpretálta nagy művészettel és a magyar feliratok kongenialis írója, Fodor Sándor. A bemutató biztosítékot nyújtott arra, hogy a film, amelynek most csak első része került bemutatásra, a szezon egyik legnagyobb eseménye lesz.

Quo vadis?

Filmpremier, amely az egész világot megelőzi

A Royal Apollóban és az Urániaiban pénteken egészen különleges és szokatlan filmpremier folyt le, mindkét helyen teljesen zsúfolt nézőtér előtt. Sienkiewicz Henrik örökbeis regényének filmfel-dolgozását mutatta be a két színház, és a nevezetesen a premiernek többek között az volt, hogy az egész világon leg-először Magyarországon került bemutatásra ez a filmaikötés. A nemzetközi kinematográfának ezzel a komoly és művészi eseményével megelőzték az egész világot és mindenütt csak a budapesti elemantáris siker után fog a közönség elé kerülni.

Mert azt megállapíthatjuk, hogy a siker valóban elemantáris volt. Klasszikus tárgy regény, amely a világródlomban igen szép pozícióit foglal el, még ilyen tökéletesen, stílusosan és — bármily furcsán hangzik is — ilyen modern-nül nem dolgoztak föl.

De nemcsak technikail, hanem színészi szempontból is páriát ritkító a Quo vadis? A császár szerepében Emil Jennings klasszikus tökéletességi alakítást nyújt, de mellette Alfons Fryland, Rina di Lignoro és Lillian Hall-Davis nyujtanak a főszerepekben említésreméltó alakítást.

A Quo vadis? egyizben már meghódította tizenöt évvel ezelőtt a nagyközönség filmen, de most az új feldolgozás, amely új technikában, mint művészetben és színészi játékban összehasonlíthatatlanul föltölte áll a régi filmnek, még nagyobb és áttörőbb sikerre számíthat, mint annak idején.

A filmet az Uránia délután 5, háromnegyed 7, fél 9 és 10 óra 10 peroker, a Royal Apolló fél 6, fél 8 és fél 10 órakor kezdődő előadásokon mutatja be.

Külfetek vagyunk!

• Scaramouche, az Orion-filmgyár által dalmas Metro-világatrákciója, amely három hétig állandóan zsúfolt házak előtt került bemutatásra a Corvin-színházban, most megkezdte diadallját a többi fővárosi mozgószínházakban. A rendkívül izgalmas és érdekes filmprodukció, amelynek pompás kiállítás, tökéletes rendezése és művészi meg-játéka a Corvin meglehetősen kényes közönségénél teljes sikert aratott, bizonyára zsúfolt házakat fog vonzani a többi színházak publikumából is. Rex Ingram mesteri rendezésében Alles Terry és Ramon Novarro olyan tökéletes alakítást nyujtanak, hogy minden mozgószínházban elemantáris sikerre számíthatnak.

• Milliók pályázat. A Rádium Filmipari Rt. pályázatot hirdetett a következő kérdésre: **Miért a szezon legjobb filmje a Covered Wagon?** Pályázni a legtekélyesebb válszra egy millió korona és tíz kisebb díj. A pályaművek — legfeljebb tíz sor terjedelműek — november hó 4-ig a Corvin-színházhoz küldendők be.

Mozgófénykép színházak műsora

Corvin-színház (Tel. J. 89—88. J. 95—84): Angol és Magyar Híradoók. — Covered Wagon. Előadások fél 7, fél 9.
Carmen-mozgó: A halálsova titka 7 fejezetben. — Babaherecgnő 5 fejezetben. Előadások 4 órától folytatódag.
Mozgóképek-Orthon (Telefón 182—82): 1. üzlet, 2 főnök, 3 feleség. — A szélhámosok (Priscilla Deannal).
Kamara (Tel. Jözs. 140—27): Egy üzlet, két főnök, 3 feleség. — Holnap kezdődik az élet. Előadások 6, 8, 10 órakor.
Royal-Apolló (Tel. J. 113—94): Quo vadis? Uj feldolgozásban. A főszerepben Emil Jennings. Előadások fél 6, fél 8, fél 10.
Tivoli (Tel. 30—49): Hollywood. A leghíresebb amerikai filmstarok fellépésével. — Az ittöltöt csók. A főszerepben: Mattyasovszky Ióna és Lázár Gida.
Uránia (Tel. J. 121—35): Quo vadis? Uj feldolgozásban. A főszerepben Emil Jennings. Előadások 5, háromnegyed 7, fél 9, 10 óra 10.

Apolló Színház
Milyen leszállított helyek:
20.000 koronától 68.000 koronáig
Szenzációk műsora!

Barátságos volt a hangulat a bécsi magánforgalomban

(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése.) Hónapok óta ez volt az első vasárnap, amelyen a magánforgalomban barátságos irányzat uralkodott. Az árfolyamok javarésze a legutóbbi hivatalos kurzusok szintjén mozgott, néhány értékben azonban kisebb emelkedés is volt konstatható. Az ipari papíroknak mellett főként a magyar és cseh értékekben mutatkozott érdeklődés. A valuta- és devizapiacra a Nemzeti Bank legutolsó hivatalos kurzusai szerint történtek kitések.

Fuzió előtt áll a Pesti Hazai és a Hazai Bank? A két pénzintézet, melynek kooperációját még jobban kidomborította csak a legutóbb végrehajtott kölcsönös részvényeserője, Walder Gyulának halálával ismét közelebb jutott ahhoz a nagyjelentőségű tranzakcióhoz, melynek körvonalait már régebbi idő óta kibontakozni látták a gazdasági élet figyelői. Ez a tranzakció a Pesti Hazai és a Hazai Bank egybeolvadása lesz, mi mellett ma már az előnyök és okok egész sora áll. A két intézet vezetőségében nyilván erősen megérelődött már a fuzió gondolata. Erre vall, hogy nem töltötték be Könyvi Hugó örökét sem, akinek távozása pedig valóban erős léket ütött a Hazai vezetőségi aparátusán. Jó helyről nyert információk szerint a két intézet egybeolvadása már a közeljövő kérdése.

Létezőnek a dollárkölcsönök. A pénzügyi legújabb konjunktúrája ma kétségkívül a hitelek folyósítása. A még mindig magas kamatlábak a kölcsönképpen elhelyezett tőkét utár-építéssel nem megvondó jövedelmek nyújtanak a hitelkivételzőknek; különösen erős érdeklődés folyik újabban a valutákban nyújtott kölcsönöszerzők körül. A külföldi idekerülő valutaszegélyek — megállapíthatólag — nem egy sebtől legalább is 2-3 hónapig maradnak korcsfál, míg eljutnak a kölcsönös valóban felhasznált tényezőkre. A valutáris öszegyek, melyeket a külföldi kezű többnyire egészen szorony kamatlábak, 8-9 százalékos mellett becsatolják a magyar gazdasági élet rendelkezésére, akárhány esetben 18-20-ozs kamatláb mellett jutnak csak a hitel igénylők rendelkezésére, mert a közbenes közök természetesen mindig mind keresni akarnak a kölcsönös. A pénzügyi élet felőlis tényezői egyelőre — megfellelő törvényes rendelkezés híján — teljesen átellenül kénytelenek szemlélni a kölcsönök körül kialakuló uszortát és láncolatát.

Az intervenció szindikátus továbbadta a felvásárlott darabokat. Alig két hete működik a tőzsdéi árfolyamok alátámasztására alakult szindikátus s máris tagadhatatlan sikerekre tekinthet vissza, miután a tőzsdéi papírok kivétel nélkül kisebb-nagyobb emelkedéseket tudtak elérni. De a valósággal a szencziató erejével hat az a lehető legjobb forrásból származó értesülésünk, hogy az elmúlt hét folyamán az intervenció szindikátusnak sikerült jelentős árfolyamnyereséggel továbbadni a közben felvett papírok túlnyomó részét s most az intervenció alap nemcsak hogy érintetlenül van meg, hanem az elért árnyeresék utján jelentősen meg is növekedett. Az intervenció sikeréről két-százalékos oroszlanrészt illeti meg Sándor Kálmán, a P. K. tőzsdéi osztályának vezetőjét, aki imponáló biztonsággal és céltudatossággal vezet az intervenció lépéseit.

KÖZGAZDASÁG

Frey Kálmán

a határidőzlet visszaállításáról és a Szalámi-részvények jegyzésének megszüntetéséről

A legutóbbi szombaton a tőzsdetanács több, rendkívül fontos ügyben hozott döntést. Így szóba került a sok port felvert Szalámiotrány is, s a tanács többsége — miként ismeretes — arra az elhatározásra jutott, hogy a Szalámi-részvények jegyzését október 31-től kezdve nem fogja több engedélyezni. A nevezetes ülés alkalmából kérdést intéztünk több aktuális tőzsdeproblémára vonatkozólag

Frey Kálmán kormányfőtanácsoshoz,

a tőzsdé alnökhöz, aki a következő nagyerdekű információkat közölte a rendelkezésünkre:

— Azok a híresztelések és kombinációk, melyek a tőzsdé leépítéséről, a tőzsdéi apparátus összevadásáról, kérésnek, a mostani megesőkent tőzsdéi forgalom következményeképpen, teljesen abszurd és lehetetlen feltevések s csak laikus agyak szülmenyei lehetnek. A tőzsdéi tevény organizmusára sohasem volt talán oly szükség, mint éppen a mai valóságos időkben, amikor egyenesen életbevágó nemzetgazdasági szükség, hogy létezzon egy zavarmentéses működő, precíz ármeghatározó intézmény. Az, hogy a giro bizonyos személyzeti redukciónkat közelebb, az éppenséggel nem érinti közelebről magát a tőzsdét, hiszen a giro is, meg a tőzsdé is más.

— Ami az árupiaci határidőzlet problémáját illeti, erre nézve már több ízben kifejtett véleményemre — a nyilvánosság előtt s minden alkalommal rámutattam arra, hogy

mi, nagy, messzemenő jelentőséggel bír a határidőzletnek újra való felvétele

a pesti árupiacra. Tagadhatatlan azonban, hogy ennek bizonyos tárgyi feltételei vannak s ezek be nem válása esetén a határidőzlet újabb bevezetése esetleg csúszásokkal járna. A jelenben leginkább az szól a határidőzlet bevezetése ellen, hogy a termés igen gyenge volt a gabonamégekben s így tulajdonképpen alig van megfelelő mennyiségű anyag a határidőzlet lebonyolítására. Meg vagyok azonban arról győződve, hogy

a határidőzletet visszaállítására most már egészen rövid idő kérdése

s legkésőbb a jövő évadban a budapesti árutőzsdé már mindenképpen rendelkezni fog azokkal a kritériumokkal, amelyek a multban Közép-Európa egyik legfontosabb gabonapiacává tették.

— Az értéktőzsdé általános helyzetét újában meglehetősen kedvezőnek találom. Rendkívül biztató körülmény, hogy a vezető értékek a legutóbbi két hét folyamán nemcsak hogy megálltak lemorzsolódási processzusukban, hanem még jelentősen emelkedni is tudtak. Az intervenció bizottság mindenképpen meg lehet elégedve az eddigi eredményekkel, annál is inkább, mert ezeket az eredményeket — információim

szerint — az intervenció alap egy egészen szerény töredékével, körülbelül 5 milliárddal sikerült elérnie.

Ugyancsak fontos és biztató momentumnak tartom, hogy a külföldi tőke ismét jelentős érdeklődést kezd tanúsítani a magyar értékekkel szemben s a magyar papírokból — vezető bankjaink utján — tekintélyes részvényemennyiségeket vásárolt össze a legutóbbi napokban. Lesznek talán spekulációk, akik hitetlenül fogják csóválni a fejüket a külföldi vásárlások hallatára, de ezeknek meg kell gondolniuk, hogy a magyar pénzpiac a jelenben csak rendkívül korlátolt anyagi eszközökkel rendelkezik s így ama nagyobb vételek mögött, amelyek legutóbb a pesti értékpiacon történtek, feltétlenül külföldi kezeknek kell állniuk.

Csak természetes, hogy a megbízott teljesítő bankok — még ha pontosan is tudják a külföldi kezek kiletét — taktikai szempontokból nem közölhetik ezt a nagy nyilvánossággal. Nem szabad azt sem figyelmen kívül hagynunk, hogy újabban a budapesti nagyobb pénzintézetek nagy arányú propagandát folytatnak külföldön abban az irányban, hogy a külföldi tőke felnyitását felkeltse a rendkívül elhanyagolt magyar részvények iránt.

— Ami a Szaláminak a tőzsdéi forgalomból való kizárását illeti, itt a tőzsdéi tanács határozatának megállapította, hogy

a részvények szinte teljesen eladhatatlanok a piacunkon

tehát hiányzottak a normális üzleti forgalombhoz szükséges feltételek, amiért is a papír árfolyamának jegyzését a jövőre törölni kellett. A tőzsdéi tanács a jövőben is a legnagyobb éberséggel és szigorral öröközni fog afelett, hogy a jegyzett értékek normális forgalmának lehetővé tegyenek s ahhoz ezt nem támasztja, ott radikálisan el fog járni.

x A Gumigyár új elnöke. A Magyar Ruggyantárgyár közgyűlésen Klein Gyulát és Klein Istvánt igazgatósági tagokká választotta meg. Az igazgatóság ezután Klein Gyulát az intézet alelnökévé nevezte ki.

* Rimanurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság. A Rimanurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. igazgatósága az október 31-ére egybehívandó rendes évi közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy az 1923-24-iki üzletvevényes részvényeként 3000 korona osztálykötő adion, a tőrsültat különböző jövedeli alapjaira egymilliórd koronát fordítson és közjótékonyági és köznevelődési célokra 200 millió koronát szavazzon meg. A tőrsültat termelési viszonyai a mult üzletvevény kedvezően alakultak. Ennek ellenében a folyó új üzletvevény feltehetően súlyos fogyasztási krízis következtében az üzemek csak lényegesen csökkentett mértékben vannak foglalkoztatva. A jelenlegi helyzet változása csak az általános viszonyok javulásával várható.

Bizakodó a hangulat

Tőnyleges kötés az egész nap folyamán éppen a megfelelő áruki-nalát hiányában kevés történt és élniánra üzletellenül a legmagasabb kurzusok, mint pénzár-folyamok na radtak érvényben. Tájezoktató árfolyamok: Magyar Hítel 446-454, Osztrák Hítel 163-166, Ingatlan-bank 210-215, Kereskedelmi Bank 1085-1095, Földhitelbank 216-220, Leszállítóbánk 63-66, Hazai Takaréék 2975-3000, Általános Takaréék 110-112, Salgó 485-492, Szent 2775-2860, Ganz 2125-2150, Nasiet 2125-2150, Károli 129-135, Nova 150-156, Közföld 60-62, Államvasut 455-465, Barott 365-370, Georgia 337-341, Cukoripar 2225-2250, Östermelő 175-180, Viktória malom 226-230, Czinner 93-96, Egisz, 37-39.

Mérték szerint készítnék elegáns **férfiöltönyöket** valódi angol és cseh szövetelekből **előnyös fizetési feltételek mellett** Árunk készpénzben vagy részletben változhatnak Starkor és Török VIII, József körút 62. sz.

Vissel férfiruhákat egyenruhákat, leher-neműket, legmagasabb aron vesznék. **Alkalmi ércsarnok** Agtelkeli u 18, Népszínház u. sarok. Telefon: József 134-95

Veszek férfiruhát tisztíruhat, legmagasabb aron vesznék. **Blumenfeld** telefon Népszínház u. 18 hívásra jövök: telefon József 22-42

Frack - Smoking Rűfeszítés és átvarrás Skalla Testvérek IV, Hajó u. 3. Tel. 190-04.

Fiatalos, üde kristálytűzcsa aróhót vásárolt dr. Kaberling HVARJON szepitőszere, adaga K 30.000. Fővártar: Török-gyógytertar. Király uca 12. szám. „Opera”-gyógy-szertar, Andrássy út 26. szám

Frakk és szmoking dínyök kölcsönzése, keveset használt ruhák, legelőszéban kaphatók. **Szarmányer férfiruhákat** alán-dóan ve zek. **Frost A. Lajos, VI., Szerencsen-utca 7.** Telefon 203-26

Balatonfüreden napi 25-30 koroná-ért kifüg állás mellett, szorokoztat és ádühét

Külföldi pénzeket előnyösen vásárlunk:

Ézüst koronát	Korona
Ézüst forintot	6,200
Ézüst 5 koronást	16,600
Canada dollárt	32,500
Argentini postát	72,000
Brzili papírt	15,000
Japán yent	7,600
Romanov rubelt	29,000
Alger, Tunis, Marocói frank	30
Görög drachmát	3,700
Ézüst 1000	1,200
Ézüst 500	1,500
Török fontot	37,600
Longyel zloty	12,000

amerikai Express, Bankers csokét, angol Orlend és az összes egyéb külföldleges arany- ezüst érméket és bankjegyeket

Sziklai Géza és Tsa bank és váltóüzlet k. k. a magyar, kir. Osztálysorszájtek fővártaristója, a Magyar Nemzeti Bank jószágotit deviza-kövelőitőjeje. Vártaim: Sigeo, Budapest. **VII., Baross-tér 2. sz.** Telefon: 722-03. Alapítatott: 1905.

Lakására jövök a legmagasabb aron vesznék. **Friedner, Rókk Szilárd u. 22. III. 19. Tel. 1.62-45**

Neumann M. ruhaárúháza, Muzeum körút 1. Férfi öltöny, Férfi átmeneti kabát, Fiu öltöny, Fiu átmeneti kabát, Női ruhák, Női kosztium, Női kabát, Férfi-, női-, gyermek-cipők

Neumann M. ruhaárúháza, Muzeum körút 1.

OMNIA CORSO HOLLYWOOD vidám történet a legnagyobb amerikai filmváros életéből, 8 felvonásban. Mary Pickford, Pola Negri, Nina Noy, Babi Pezzy, Giges Arés, Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks, Ben Turpin stb. közreműködésével. Továbbá a köztivánatra pár nappal előre: **AKI MER, AZ NYER** (Projectograph-film)

